P

Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

ROK XVI | ŁÓDŹ, ŚRODA, 23-GO MARCA 1938 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY | № 81

Dyktatura wojskowa na Litwie?

Kto stanie na czele nowego rządu?—Armia domaga się decydującego wpływu na przyszły gabinet. — Run na banki litewskie

Demonstracje antypolskie w Kownie

Kowno, 22 marca.

Aczkolwiek w ciągu dnia dzisiejszego nastąpiło pewne uspokojenie, było ono tylko pozorne, gdyż o godz. w pół do 7-ej wieczorem

ODBYWAŁY SIĘ DOŚĆ GWAŁTOWNE MANIFESTACJE.

Wznoszono okrzyki: „Oddajcie Wilno!" Policja musiała ostro interweniować

Gabinet litewski zgłosił, jak wiadomo, dymisję na ręce prezydenta Smetony. Dymisję zgłosił wicepremier. Prez. Smetona przyjął ją do wiadomości, prosząc jednak o odłożenie decyzji do przyjazdu prem. Tubelisa, przebywającego na kuracji, a dalej — o pełne funkcjonowanie ministrów, podających się do dymisji.

Przyjazd prem. Tubelisa został przyśpieszony i zapowiedziany jest na czwartek. Do tego czasu

ODŁOŻONO RÓWNIEŻ NOMINACJĘ POSŁA LITEWSKIEGO W WARSZAWIE.

Litewskie sfery wojskowe pragną mieć w przyszłym gabinecie silne wpływy. — wobec tego domagają się powołania do przyszłego gabinetu dwóch osób: gen. Dirmantasa i szefa II-go oddziału pułk. Dulkisa. Dążą one do

PODPORZĄDKOWANIA PRZYSZŁEGO GABINETU WOJSKU

i utrzymania dotychczasowej polityki za granicznej i wewnętrznej.

Sfery wojskowe wysuwają gen. Dirmantasa, jako kandydata na przyszłego premiera.

W Kownie, w sferach dobrze poinformowanych kategorycznie zaprzecza się, aby pierwszym posłem mógł być któryś z czterech wymienionych w prasie polskiej kandydatów: Mironas, Sidzikaukas Gustainis i Zaunius. Kandydatury te są uważane za nierealne.

Ze strony litewskich ekspertów kolejowych w Kownie, przewiduje się, że z dniem 31 b. m. nie uda się doprowadzić jeszcze do porządku urządzeń i mostów tak dalece, aby bez obawy katastrofy, można było tą drogą ustalić normalną ko munikację z Polską.

W KOWNIE W CIĄGU DNIA DZISIEJSZEGO, TRWAŁ W DALSZYM CIĄGU RUN NA BANKI.

Przybywającym do Rygi dziennikarzom polskim, poselstwo litewskie w dal szym ciągu odmawia wiz.

Ryga, 22 marca.

(Pat) — Prasa donosi, że w kołach politycznych kowieńskich zapewniano korespondentów zagranicznych w związku z wiadomościami o zmianie rządu, że każdy nowy gabinet na Litwie wypełni w ca łości przyjęte wobec Polski zobowiązania.

Tallin, 22 marca.

(Pat) — Korespondent „Uus Eesti" donosi z Kowna, że w skład nowego gabinetu litewskiego wejdzie prawdopodobnie b. premier i członek partii chrześcijańsko-demokratycznej Bistras, zwolennik — jak wiadomo — współpracy z Polską. —

Przed otwarciem ruchu kolejowego

między Polską a Litwą. — Czy będzie wymiana więźniów politycznych?

Warszawa, 22 marca.

Wczoraj już rozpoczęły prace mieszane komisje polsko-litewskie, obradujące nad przywróceniem między Polską i Litwą komunikacji kolejowej, pocztowej, telegraficznej i telefonicznej.

Na czele komisji litewskiej stoi inż. Birutawiczius.

Pertraktacje te zakończą się dziś wieczorem lub jutro rano.

Według pogłosek, już w najbliższej przyszłości Kowno zostałoby połączone z Warszawą komunikacją lotniczą zorganizowaną przez PLL „Lot". Samoloty Lot-u kursowałyby z Warszawy przez Wilno — Kowno — Rygę — Tallin do Helsinek i z powrotem.

Droga z Warszawy do Kowna trwałaby od 2 do 2 i pół godzin.

Wileńska dyrekcja poczt rozpoczęła prace nad doprowadzeniem do porządku linii telegraficznych i telefonicznych, prowadzących do granicy litewskiej.

* * *

Wilno, 22 marca.

(PAT) Bawiący tu wiceminister komunikacji inż. Piasecki badał w dniu dzisiejszym stan dróg, prowadzących do szeregu punktów pogranicznych na granicy polsko-litewskiej.

Poza tym p. wiceminister odbył w urzędzie wojewódzkim konferencję w sprawie budowy hydroelektrowni miejskiej.

Dzienniki podają najrozmaitsze domniemania, w jakim kierunku pójdą zapowiedziane wkrótce rokowania polsko litewskie.

Zdaniem dzienników, przedmiotem rokowań będzie w pierwszym rzędzie sprawa wymiany więźniów politycznej oraz sprawa włączenia rzek Wilii i Niemna do międzynarodowego ruchu komunikacyjnego, towarowego i spławu drzewa.

Jak donoszą dzienniki, w najbliższej przyszłości mają być otwarte konsulaty litewskie w paru miastach polskich oraz konsulaty polskie na Litwie.

Powstańcy wkroczyli do Katalonii

po powtórnym przerwaniu linii wojsk rządowych

Paryż, 22 marca.

Tempo ofensywy wojsk powstańczych na froncie aragońskim nieca osłabło. Dowództwo wojsk powstańczych jak oświadczają w kwaterze głównej, chce dać swoim wojskom, znajdującym się w nieustannych walkach i marszu od 9 b. m. wypoczynek przed decydującym uderzeniem, które ma zaprowadzić powstańców aż do brzegów Morza Śródziemnego.

Niemniej jednak powstańcy odnieśli wczoraj wielki sukces, wkraczając po raz pierwszy w historii wojny domowej w granice prowincji Katalonii.

Po zaciętych walkach wojska gen. Aranda zdobyły wczoraj Valdcaigor, miasto położone o 15 klm. na wschód od Alcaniz

* *

Salamanka, 22 marca

(PAT) Po zaciętej walce wojska generała Franco dokonały ponownego przerwania frontu wojsk rządowych. zajmując m. Val de Algoria (na szosie Alcaniz Gandeza).

Straty wojsk rządowych wynoszą około 2000 żołnierzy. W ręce wojsk gen. Franco wpadło około 300 karabinów maszynowych. Zdobyte stanowiska były główną linią umocnień. broniącą dostępu do Katalonii.

Proces o zniesławienie prez. Starzyńskiego

przez adw. Szumańskiego został umorzony

Warszawa, 22 marca.

Głośna była swego czasu sprawa wytoczona przez prezydenta m. st. Warszawy Starzyńskiego przeciwko adw. Szumańskiemu o zniesławienie w rozmowie prowadzonej w kawiarni Europejskiej. Sprawa ta została odroczona, zaś w dniu dzisiejszym nastąpił epilog. Adw. Szumański nadesłał list na ręce prez. Starzyńskiego, zapewniając, że nie miał zamiaru obrazić go. Na tej podstawie na posiedzeniu niejawnym sprawę umorzono.

Kawaleria niemiecka

nad granicą węgierską

Wiedeń, 22 marca.

(PAT) W toku reorganizacji aparatu austriackiej służby państwowej ulegnie i armia austriacka radykalnej przebudowie. Zostaną w niej zaprowadzone na wzór niemiecki stopnie, całokształt służby i umundurowanie, przy czym ze względów oszczędnościowych mają do ćwiczeń służyć na razie jeszcze dawne mundury austriackie.

* * *

Budapeszt, 22 marca.

(PAT) Oficjalnie komunikują, że dziś nad granicę węgierską w pobliżu m. Szopron przybyły 2 szwadrony kawalerii niemieckiej pod dowództwem pułkownika, celem oddania honorów armii węgierskiej.

Ze strony węgierskiej w uroczystości wzięły udział 2 szwadrony honwedów. Po wymianie honorów oddział niemiecki powrócił do swego garnizonu.

Chińczycy rozbili oddziały japońskie

w południowym Szantungu i po zaciętej bitwie posuwają się naprzód

Hankou, 22 marca.

(PAT) Agencja chińska „Central News" podaje, iż wojska chińskie, działające wzdłuż linii Lingcren— Tsao-Czuang zaatakowały rano wojska japońskie posuwające się naprzód w południowej części prowincji Szantung, a zacięta bitwa zakończyła się zwycięstwem wojsk chińskich które posuwają się naprzód.

Na froncie wschodnim Chińczycy odzyskali wczoraj Anszi, do którego Japończycy wkroczyli w sobotę rano.

Trzy samoloty japońskie przeleciały nad miastem Lini (południowy Szantung) i zrzuciły bomby, które spowodowały pożar kościoła niemieckiego. Cztery osoby cywilne zostały zabite a 13 odniosło rany. Misja niemiecka oświadcza, że na dachu kościoła wymalowane były narodowe barwy niemieckie.

Uroczysty pogrzeb

b. premiera bułgarskiego Malinowa

Sofia, 22 marca

(PAT) Dziś odbył się uroczysty pogrzeb b. premiera Malinowa. W pogrzebie wzięli udział członkowie rządu, korpus dyplomatyczny i tysiączne tłumy publiczności. Król, królowa i książe Cyryl byli obecni na nabożeństwie w katedrze. Po nabożeństwie utworzył się olbrzymi pochód, który przeszedł głównymi ulicami miasta na cmentarz.

Mussolini chce przyśpieszyć rokowania z Anglią

aby ewentualny układ mógł być podpisany przed wizytą Hitlera w Rzymie

Londyn, 22 marca.

(PAT) Zainteresowanie kół politycznych Wielkiej Brytanii koncentruje się dookoła oczekiwanej w czwartek deklaracji premiera Chamberlaina na temat stanowiska, jakie zajmuje rząd brytyjski wobec aktualnych zagadnień sytuacji międzynarodowej w związku z zaszłymi ostatnio wydarzeniami, które wpłynęły do pewnego stopnia na zmianę tej sytuacji.

Ogólne przewidywania idą w kierunku, że deklaracja premiera dotyczyć będzie przede wszystkim czterech zagadnień, a mianowicie:

1) Sytuacji w środkowej Europie, wytworzonej przez przyłączenie Austrii do Niemiec.

2) Sytuacji w Hiszpanii w związku z trudnościami, na jakie natrafia akcja nieinterwencyjna, oraz w związku z reakcją, wywołaną w społeczeństwie brytyjskim na skutek przewagi oręża gen. Franco, zwłaszcza wskutek bombardowania Barcelony.

3) Sytuacji na Morzu Śródziemnym w związku z ewentualnymi skutkami możliwej likwidacji wojny domowej przez zwycięstwo gen. Franco oraz w związku z toczącymi się rokowaniami włosko-brytyjskimi.

4) OKREŚLENIA ZOBOWIĄZAŃ BRYTYJSKICH CO DO CZYNNEJ POMOCY I UDZIAŁU W EWENTUALNYCH KONFLIKTACH EUROPEJSKICH, zarówno pod kątem widzenia specjalnych wypadków współdziałania z Francją i Belgią, jak również ogólnych zobowiązań brytyjskich do współdziałania w ramach postanowień paktu Ligi Narodów.

Gabinet brytyjski odbył dziś przed południem specjalne dwugodzinne posiedzenie, na którym dokładnie przedyskutował sytuację międzynarodową w myśl powyższych 4-ch przesłanek. Na jutrzejszym tygodniowym posiedzeniu gabinetu ministrowie zapoznają się ze szkicem deklaracji, jaką przygotuje premier na podstawie dzisiejszej dyskusji.

W rozważaniach gabinetu bardzo doniosłą rolę odgrywać miała

KWESTIA PRZEBIEGU ROKOWAŃ Z WŁOCHAMI.

Gabinet miał przed sobą dokładne sprawozdanie, złożone z dotychczasowego przebiegu rozmów przez przybyłego wczoraj do Londynu rzeczoznawcę Foreign Office Randella, który brał udział w tych rokowaniach.

Ze sprawozdania wynikać ma, iż

MUSSOLINIEMU BARDZO ZALEŻY NA SZYBKIM ZAKOŃCZENIU ROKOWAŃ.

Pragnąłby on zakończyć rokowania w ciągu najbliższych dwuch tygodni tak, aby koło 10 kwietnia porozumienie mogło być parafowane, co z kolei umożliwiłoby podpisanie formalnego układu w Londynie przez min. Ciano w końcu kwietnia.

W ten sposób porozumienie włosko-brytyjskie stałoby się rzeczywistością

PRZED PRZYJAZDEM KANCLERZA HITLERA DO WŁOCH.

Aby jednak dojść do tego rezultatu niezbędne jest wyrażenie ze strony Wielkiej Brytanii zgody na natychmiastowe jednostronne uznanie suwerenności Włoch nad Abisynią, co miałoby być jednym z punktów porozumienia. Gdyby Wielka Brytania obstawała przy swoim dotychczasowym zamiarze, przeprowadzenia uznania najpierw przez radę Ligi Narodów, to zawarcie a w każdym razie podpisanie porozumienia włosko-brytyjskiego mogłoby nastąpić dopiero po obradach rady Ligi, czyli najwcześniej w końcu maja, t. j. już po wizycie Hitlera w Rzymie.

Przed rządem brytyjskim powstaje więc zagadnienie wyrażenia obecnie zgody na uznanie

SUWERENNOŚCI WŁOCH W ABISYNII.

Jest rzeczą niewątpliwą, że w obecnej sytuacji rząd brytyjski nie mógłby powziąć takiego postanowienia, nie będac w stanie wykazać się wobec brytyjskiej opinii publicznej i Labour Party ekwiwalentami, dającymi mu moralne prawo i korzyści materialne wymowne dla przekonania własnego społeczeństwa. Jedyną płaszczyzną, na której rząd brytyjski może tego ekwiwalentu poszukiwać, jest Hiszpania i dlatego stosunek Włoch do wojny domowej w Hiszpanii staje się w chwili obecnej naczelną sprawą, od której zależy powodzenie rokowań włosko-brytyjskich.

Jeśli Włochy gotowe są do natychmiastowego wycofania się z udziału w wojnie domowej w Hiszpanii,

POWSTRZYMANIA GEN. FRANCO OD ATAKÓW LOTNICZYCH NA BARCELONĘ

i inne miasta, do przystąpienia odrazu do wycofania obcych ochotników i wzmocnienia kontroli, jednym słowem, o ile Włochy gotowe są przyjąć odrazu i bez zastrzeżeń brytyjski plan nieinterwencji, to stworzony zostanie ekwiwalent na którego podstawie W. Brytania może bez oglądania się na Ligę Narodów uznać suwerenność Włoch w Abisynii.

Lord Halifax odbył dziś po południu rozmowę z przybyłym z Rzymu ambasadorem Grandim. Nie ulega wątpliwości, że sprawa powyższa była w tej rozmowie poruszona.

Bilans Banku Polskiego

w drugiej dekadzie marca

Warszawa, 22 marca.

(Pat) — W ciągu drugiej dekady marca zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 0.4 miln. zł. do 438.0 miln. zł., natomiast stan pieniężny zagranicznych i dewiz zmniejszył się o 2.6 miln. zł. do 20.1 miln. zł.

Suma wykorzystanych kredytów zwiększyła się o 67.5 miln. zł. do 669.9 miln. zł., przy czym portfel wekslowy wzrósł o 33.9 miln. zł. do 592.8 miln. zł. Portfel zdyskontowanych biletów skarbowych wzrósł o 26.6 miln. zł. do 43.5 miln. zł. oraz stan pożyczek, zabezpieczonych zastawami zwiększył się o 7.0 miln. zł. do 33.6 miln. zł.

Natychmiast płatne zobowiązania spadły o 8.0 miln. zł. do 309.1 miln. zł.

Obieg biletów bankowych wzrósł o 75.5 miln. zł. do 1.062.3 miln. zł.

Pokrycie złotem wynosi 34.45 proc.

Stopa dyskontowa 4 i pół proc. stopa od pożyczek zastawowych 5 i pół proc.

Wódz terorystów arabskich Kaukadżi

przybył nielegalnie do Palestyny

Jerozolima, 22 marca.

(PAT) Do Palestyny przybył przez Syrię Fauzi Al-Kaukadzi, szef sztabu powstańczego w 1936 r. Samochód, w którym Kaukadzi jechał ze swoim towarzyszem Bahi Ad-Din-Tabs był ostrzelany przez żandarmerię francuską w pobliżu granicy.

Podróżni odpowiadali na strzały, raniąc jednego żandarma. Podróż Kaukadziego miała na celu przeprowadzenie kontroli organizacji przemytu broni i amunicji.

Aresztowano 4-ch członków rodu Abdin pod zarzutem dokonania zamachu na szeika Juni Husseini, który został wczoraj ciężko ranny w starej dzielnicy Jerozolimy.

Aresztowano również pod zarzutem działalności terorystycznej kadi'ego (sędziego muzułmańskiego) w Haifie oraz administratora sądu muzułmańskiego.

Zdarzenia i ludzie

Życie wielkiej Teodory

Od cyrkowej tancerki do cesarzowej Bizancjum

Akakios pilnował oswojonych niedźwiedzi, które swymi sztuczkami zabawiały gości na hipodromie. Historia z pewnością nie przekazałaby nam jego nazwiska, gdyby nie posiadał córki, która miała kiedyś zostać cesarzową Bizancjum.

Nikt nie przepowiedziałby małej statystce i tancerce tak wspaniałej przyszłości. Po śmierci ojca musiała ona pomagać matce i rodzeństwu i zarabiać na życie. Dawano jej skromne role w wielkich pantominach. Podczas występów jej smukłe ciało było opasane jedynie niebieską szarfą, która właściwie podkreślała jeszcze jej nagość. Na bladej matowej twarzy lśniły ciemne, wspaniałe oczy, pełne wyrazu, życia i ognia. „Była tak piękna, iż nie sposób tego opisać ani odmalować" — twierdzili współcześni.

Oczywiście, że piękna tancerka miała mnóstwo adoratorów i amantów. I Teodora nie była bynajmniej nieprzystępna lub zbyt wymagalna. Korzystała z każdej okazji: oddawała się senatorom, aktorom, niewolnikom, marynarzom. Wreszcie jednak musiała ona opuścić cyrk, gdyż jej tryb życia wywołał ogólne oburzenie i zgorszenie. Wraz ze swym kochankiem Hekebolisem udała się wtedy do prowicji afrykańskiej Cyrenaika. Po niedługim czasie jednak i tam wybuchł skandal o Teodorę. Zdradziła swego przyjaciela, który pewnego pięknego dnia wyrzucił ją na ulicę.

Osamotniona, wzgardzona, a jednak pożądana, wędrowała Teodora przez bogate miasta Egiptu. Aż wielka ta grzesznica usłyszała w Aleksandrii, ośrodku występnego życia całej Lewanty, głos kaznodziei na pustyni, przemawiającego do więźniów. I wtedy następuje nagła zmiana w jej życiu: zepsuta, szukająca wielkich emocji kobieta, staje się pokutującą Marią Magdaleną, która zrzeka się wszelkich rozkoszy ziemskich i szuka schronienia w ascezie. Teodora znajduje się jakgdyby w transie i w tym stanie śni jej się, iż wyjdzie ona w Konstantynopolu za mąż za „księcia demonów", który złoży u jej stóp skarby całego świata.

Pewnego dnia wylądowała ona na wybrzeżu Złotego Rogu. Teraz jest znów kurtyzaną, jej asceza znikła bez śladu. Wtedy na drodze jej życia ukazuje się książę Justynian. Młody, wysoce wykształcony mężczyzna, bratanek panującego cesarza Justyna, nie wie jeszcze nic o życiu. Oto jest „książę demonów", jej snu, ten młodzieniec, który po śmierci wuja będzie nosił diadem wschodnio-rzymskiego państwa. Następca tronu wkrótce dał się usidlić przez wyrafinowane sztuki miłosne Teodory. Wydaje się, jakgdyby przepaść dzieląca członka dworu cesarskiego od kurtyzany, była nie do przeniknięcia. Piękna tancerka jednak przy pomocy swego niewymownego wdzięku pokonywa wszystkie przeszkody. Prawo nie pozwala na związki małżeńskie między osobami stanu książęcego z aktorkami — dobroduszny cesarz jednak szybko daje się namówić do zniesienia tego przepisu. Stara cesarzowa, czcigodna ciotka Eufemia, przeciwstawia się małżeństwu jej krewnego z kokotą — czeka się więc poprostu, aż stara umrze.

Wtedy z całym przepychem i pompą bizantyjskiej etykiety dworskiej obchodzi się wesele księcia z kurtyzaną. Po roku patriarcha Epifanes koronuje młodą parę w Aji Sofii i mianuje ich współregentami starego, słabego już cesarza Justyniana. I w kilka miesięcy później Bizancjum składa hołd nowej parze panującej. Życie pełne upokorzeń i wstydu szybko zostało zapomniane — korona uwolniła ją od całej hańby i brudów przeszłości.

* * *

Przez ulice Konstantynopola ciągnie zbuntowany lud. Spisek ten dawno był przygotowany, a jego celem jest obalenie panującej dynastji. Sytuacja wydaje się bez wyjścia i cesarz gotów jest zrzec się tronu i uciekać z państwa.

Teraz jednak wybiła wielka godzina Teodory. Pełna godności i odwagi zwraca się cesarzowa do swego bezradnego męża i wylęknionych generałów:

— Jeśli uważacie, iż ucieczka jest waszym jedynym ratunkiem, to ja jednak nie wezmę w niej udziału. Kto raz nosił koronę, nie powinien przeżyć jej utraty! Wnoszę błaganie do Boga, by mnie nie widziano ani przez jeden dzień bez purpury. Niechaj światło dla mnie zagaśnie na wieki, jeżeli mam przestać być cesarzową. A ty, cesarzu, jeśli chcesz uciekać, proszę uczyń to! Masz pieniądze, a okręt czeka. Obawiam się jednak, iż ta miłość do życia sprowadzi na ciebie nędzę i haniebną śmierć. Ja zostanę! Podoba mi się owo stare przysłowie, iż purpura jest najpiękniejszym kirem pogrzebowym.

Te słowa zawstydziły zrozpaczonego cesarza.—Justynian postanowił przeciwstawić się wrogowi. Przeciwnicy tymczasem zebrali się na hipodromie, ażeby obwołać Hypatiosa cesarzem. Wtedy dzielny generał Belizariusz wyrusza ze swymi wiernymi żołnierzami i zajmuje wszystkie wejścia do cyrku. Następnego ranka 30.000 trupów pokrywa ziemię. Rewolucja została stłumiona.

Od tego dnia właściwym władcą jest Teodora, podczas gdy Justynian, który zawsze wolał spokojne i wygodne życie, zostaje księciem-małżonkiem. Poświęca on się całkowicie nauce, zbiera prawa rzymskie, porządkuje je i każe zaopatrzyć w komentarze. W ten sposób staje się on jednym z najznakomitszych prawodawców wszystkich czasów, twórcą nowego ustroju, dzięki któremu państwo Bizantyjskie utrzymuje się jeszcze przez tysiąc lat.

Teodora zaś toruje nowe drogi we wszystkich dziedzinach umysłowego i publicznego życia. Walczy ona jako pierwsza o prawa kobiet i jest duszą rady państwowej. Ona także właściwie stworzyła styl bizantyjski, ową niezwykłą mieszaninę zachodnich motywów ze wschodnim gustem. Miasta otrzymywały jej imię, które wymawiano z uznaniem od Bałkanu do pustyni Libijskiej i Arabii, od brzegów Dunaju do krainy Eufratu i Tygrysa, gdzie panowała legendarna królowa Semiramis, która podobno miała wiele wspólnych cech z Teodorą.

Przez dziewiętnaście lat cesarzowa Teodora mądrze i sprawiedliwie dzierżyła rządy nad wschodnio-rzymskim państwem. Gdy w roku 548 zamknęła na zawsze swe zmęczone oczy, przed śmiertelnym łożem tej kobiety klęczeli najznakomitsi mężowie stanu i dygnitarze kościelni.

F. W. Berg

Austria pod rządami swastyki

Aresztowanie b. konsula austriackiego w Monachium. — Goering zapowiedział przyjazd do Wiednia. — Denuncjacje i wyścig po... posady

Otwarcie nowego Reichstagu odbędzie się w Wiedniu

Berlin, 22 marca.

(PAT) Dotychczasowy konsul generalny Austrii w Monachium dr. Jordan został aresztowany wraz ze swoim zastępcą oraz kilku innymi członkami dawnego konsulatu austriackiego.

Powody aresztowania nie są znane. Żona dr. Jordana pozostaje na wolności. Dr. Jordan przed paru laty był sekretarzem poselstwa austriackiego w Warszawie.

Rząd Rzeszy notyfikował dziś urzędowo w Genewie, że Austria przestając istnieć jako kraj suwerenny przestała być członkiem Ligi Narodów.

W ramach akcji wyborczej udaje się premier Goering w najbliższych dniach do Austrii. Pierwszym etapem jego podróży będzie Wiedeń, następnie zaś Graz i Klagenfurt.

Wiedeń, 22 marca.

(PAT) Pełnomocnik kanclerza Hitlera dla plebiscytu w Austrii gauleiter Buerckel opublikował następujące zarządzenie:

„Ze względu na mnożenie się kandydatów na posady rządowe, którzy uważają się za zdolnych do objęcia wszelkich stanowisk rządowych i partyjnych, zostałem zmuszony do wydania następującego zarządzenia:

„Kto stara się o spowodowanie zmian personalnych lub przeniesień, nie może w żaden sposób reflektować na objęcie opróżnionego dzięki swym staraniom stanowiska.

W celu unieszkodliwienia na przyszłość podobnego wyścigu za posadami, poleciłem dziś niezwłocznie osadzenie w areszcie dwuch podobnych łowców posad i uprzedzam, że bedę nadal stosował podobne zarządzenia".

Wiedeń, 22 marca.

(PAT) Według zarządzenia ministra sprawiedliwości sędziami przysięgłymi w procesach karnych mogą być tylko aryjczycy. O ile na miejsce wyznaczonych już sędziów przysięgłych Żydów nie można było znaleźć zastępców aryjskich, rozprawy odraczano. W przyszłości Żydzi nie będą już wyznaczani do sądów przysięgłych.

Szef S.S. i minister policji Himmler zniósł z natychmiastową ważnością obowiązujący dotychczas zakaz kolportażu austriackich dzienników i czasopism w Niemczech.

Dziś uwięziono znanego przemysłowca i właściciela jednej z największych mechanicznych pralni „Habsburg" Loewingera pod zarzutem licznych przekupstw, dokonanych jakoby w austriackim ministerstwie handlu.

Haga, 22 marca.

(PAT) Prof. Freud wyraził zamiar osiedlenia się w Holandii.

Wiedeń, 22 marca.

Posiedzenie nowego parlamentu Rzeszy odbyć się ma w Wiedniu. Nastąpi to po 10-tym kwietnia t. j. po plebiscycie w Austrii i wyborach w Niemczech.

Rząd niemiecki kładzie wielki nacisk na rozbudowanie Wiednia, jako wielkiego ośrodka gospodarczego i kulturalnego, który, będąc centralą Europy środkowej, ma promieniować na basen naddunajski. Prace w tym kierunku podjęte być mają tuż po przeprowadzeniu plebiscytu. —

Dawna stolica cesarskiej Austrii stałaby się więc niejako drugą stolicą Niemiec.

Więzienia austriackie przepełnione

Przeciwników hitleryzmu osadzono w aresztach, aby... „zapewnić im bezpieczeństwo"

Wiedeń, 22 marca.

(PAT) W prasie zagranicznej pojawiły się pogłoski o tym, jakoby w Wiedniu zostało aresztowanych 10.000 osób. Koła półoficjalne twierdzą natomiast, że w poniedziałek wieczorem w Wiedniu znajdowały się w aresztach ogółem 1742 osoby.

Koła te utrzymują, że ani Starhemberg, ani ksiądz Muckermann, ani też emigrant z Rzeszy profesor Hildebrant nie przebywają w areszcie, lecz wszyscy znajdują się zagranicą.

W areszcie ochronnym, częściowo, — jak twierdzą wspomniane koła — na własne życzenie, znajdują się następujące osoby; b. szef biura prasowego płk. Adam, b. dowódca korpusu ochronnego Frontu Ojczyźnianego Aleksander, dyrektor służby bezpieczeństwa w Salzburgu Ludwig Bachinie, kierownik propagandy Frontu Ojczyźnianego inż. Hans Becker, finansista żydowski Siegmund Bosel, redaktor „Telegraph" Ernst Colbert, b. minister skarbu dr. Ludwig Draxel, dowódca republikańskich oddziałów ochronnych w czasie powstania 1934 r. major Alfred Eifler, kierownik Frontu Ojczyźnianego w Styrii dr. Alfred Corbach, b. dyrektor służby bezpieczeństwa Dolnej Austrii Alfred Gantsch, b. szef protokółu dyplomatycznego Teodor Hornbostl, organizator przygotowywanego przez Schuschnigga plebiscytu dr. Albrecht Hantsch, naczelnik więzienia dla przestępców politycznych major policji Emil Kristen, generalny dyrektor „Creditanstaltu" Ludwig Klausner, b. szef biura prasowego Ludwig, b. namiestnik Dolnej Austrii Józef Reitner, b. dyrektor policji państwowej dr. Ludwig Weiser, b. poseł w Paryżu Vollgruber, przywódca legitymistów Wiesner, przywódca legitymistów b. sekretarz cesarza Karola baron Werckmann, dr. Neumann i Louis Rotschild (dwaj ostatni za przestępstwa dewizowe).

Areszt ochronny jest uważany za zarządzenie czasowe i ma być w wielu wypadkach zniesiony z chwilą, gdy zwolnionym będzie można zagwarantować bezpieczeństwo osobiste.

Londyn, 22 marca.

Prasa angielska donosi, że we Wiedniu aresztowano 30-letnią córkę Bruno Waltera. Według tychże doniesień aresztowano żonę Juliusa Deutscha — Marię Deutsch-Kramer.

Prasa londyńska donosi z Wiednia, iż popełnił tam samobójstwo znany historyk, Egon Friedl. Z tychże źródeł donoszą, że młodzież hitlerowska napadła na ulicy we Wiedniu na rabina i wyrwała mu brodę.

Praga, 22 marca.

Większość przywódców żydostwa austriackiego została już osadzona w więzieniu. Aresztowano przewodniczącego związku Kombatantów-Żydów, kapitana von Friedman. Również przewodniczący żydowskiego Kulturbundu dr. Teller znalazł się w więzieniu.

Dr. Tellera aresztowano podobno za to, iż nie pokrył on natychmiast długu 5 tysięcy szylingów, należnego austriackiemu Kulturbundowi. Wypłata tej sumy była niemożliwa z tego względu, że bankierom żydowskim nie wolno wypłacać żadnych należności bez zgody organów nazistycznych.

Jak donoszą, popełnił samobójstwo radca prawny banku wypłat międzynarodowych w Bazylei i doradca finansowy b. kanclerza Seipla dr. Gotfried Kunwald Inni utrzymują, że dr. Kunwalda, który był sparaliżowany, zastrzelono.

Według dotychczas niesprawdzonych wiadomości, popełnił samobójstwo wybitny publicysta z „Neue Freie Presse" dr. Kurt Sonnenfeld.

112 pogrzebów w ciągu jednego dnia

Coraz więcej ofiar brunatnego teroru

Praga, 22 marca.

W Wiedniu aresztowano dziś światowej sławy badacza choroby raka prof. Ferdynanda Blumenthala, który przybył do Wiednia dopiero przed 4-ma miesiącami.

W ciągu dnia wczorajszego odbyło się na cmentarzu żydowskim w Wiedniu 112 pogrzebów. Właściciela żydowskiego handlu winem w Wiedniu przy Gümpeldorferstrasse zmusili do wywieszenia w oknie wystawowym tabliczki z napisem, że najbliższy aryjski sprzedawca win, ma swój sklep przy ulicy tej a tej — z podaniem szczegółowego adresu.

Kurs pożyczek polskich

na giełdzie w Nowym Jorku

Nowy Jork, 22 marca.

(PAT) Jak wiadomo, w ub. tygodniu pożyczki polskie na giełdzie nowojorskiej wykazywały tendencję słabą. Już w sobotę jednak nastąpiło wyraźne wzmocnienie, które w poniedziałek ustąpiło miejsca tendencji bardzo mocnej.

Podajemy kursy zamknięcia pożyczek polskich na giełdzie w Nowym Jorku w dn. 21 b. m. (w nawiasie kursy zamknięcia w dn. 19 b. m.): 8 proc. dillonowska 52 i pół (50), 7 proc. stabilizacyjna 72 (63), 6 proc. dolarowa 56 pięć ósmych (49,1), 7 proc. warszawska 50 (46 jedna ósma), 7 proc. śląska 50 (46).

Wyrok śmierci w Lublinie

Lublin, 22 marca.

(PAT) Przed sądem okręgowym w Lublinie odbyła się dziś rozprawa przeciwko Władysławowi Knajdrowskiemu oraz przyjaciółce jego Stanisławie Gąsiorowskiej za zamordowanie w bestialski sposób córki Gąsiorowskiej Leokadii.

Sąd skazał Knajdrowskiego na 5 lat więzienia za czerpanie zysków z nierządu, na 5 lat więzienia za znęcanie się nad Gąsiorowską i na karę śmierci za morderstwo, zaś Stanisławę Gąsiorowską za te same przestępstwa na dożywotnie więzienie.

Niemcy w Czechosłowacji

masowo wstępują do partii hitlerowskiej

Praga, 22 marca.

(Pat) — Przywódca partii niemieckiej „Bund der Landwirte" G. Hacker, któremu na posiedzeniu zarządu partii w dniu 16 marca r. b. udzielono pełnomocnictw w sprawie rozstrzygania o dalszych losach partii, powziął dziś następujące postanowienie:

1) „Bund der Landwirte" występuje z dniem dzisiejszym z rządu. Rozpoczęta w roku 1926 próba dojścia do narodowościowego uspokojenia w państwie i zapewnienia praw żywotnych sudecko-niemieckiej grupie narodowej w drodze współpracy z rządem zawiodła. Podobnie nie udała się polityka rozpoczęta przez postanowienie rządu z 18 lutego 1937 roku.

2) „Bund der Landwirte" wstępuje całkowicie do partii sudecko-niemieckiej pod kierownictwem Henleina. Rozwój sytuacji w ostatnich czasach wymaga jednolitego wystąpienia i zwartego wysiłku wszystkich sił narodowych.

„Bund der Landwirte" posiada 5 posłów w sejmie, wobec czego reprezentacja Niemców sudeckich Henleina wzrośnie do 49 mandatów. Poza tą partią w parlamencie reprezentowana jest jeszcze niemiecka partia chrześcijańsko-społeczna, licząca 6 posłów, wśród których zarysowują się tendencje podobne jak w „Bund der Landwirte", oraz niemieccy socjaldemokraci z 16 posłami.

Praga, 22 marca.

(Pat) — Wiadomości z Londynu o wzroście tendencyj izolacjonistycznych wywołały przygnębiające wrażenie w Czechosłowacji. Dzienniki praskie donoszą w depeszach z Londynu, iż trudno jest obecnie oczekiwać jakiegokolwiek rozszerzenia zobowiązań Anglii. Sytuację pogarsza wpływ dominiów, przeciwstawiających się angażowaniu polityki angielskiej w dziedzinie gwarancji dla Czechosłowacji.

Berlin, 22 marca.

(Pat) — Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Pragi:

Pełnomocnik niemieckiego stronnictwa rzemieślniczego Alois Stenze, rozwiązał we wtorek stronnictwo i wezwał wszystkich członków do wejścia w skład stronnictwa sudecko-niemieckiego pod kierownictwem Henleina.

Strzały w kancelarii adwokackiej

podczas sądu polubownego między powaśnionymi kuzynami

Warszawa, 22 marca.

W mieszkaniu adw. Braudego przy ul. Elektoralnej 1, odbywał się sąd polubowny między właścicielem domu przy ul. Pańskiej 84 A. Brombergiem a kuzynem jego Ignacym Baumritterem.

W pewnej chwili Baumritter rzucił się na Bromberga. W odpowiedzi na to Bromberg wydobył rewolwer i strzelił raniąc ciężko Baumrittera. Rannego przewieziono do lecznicy, a sprawcę aresztowano.

Kto może utracić obywatelstwo polskie?

Sejmowa komisja prawnicza uchwaliła projekt rządowy z poprawkami posła dr. Sommersteina

Warszawa, 22 marca.

Komisja prawnicza sejmu obradowała dziś pod przewodnictwem wicemarszałka Podoskiego nad zgłoszonym przez rząd projektem ustawy o pozbawieniu obywatelstwa polskiego osób przebywających zagranicą.

Referent pos. Hoppe wniósł o przyjęcie bez zmian projektu rządowego, powołując się na wyższy interes państwowy. — Po referacie, poseł dr. Sommerstein zwrócił się z zapytaniem do przedstawicieli rządu, dlaczego sprawa traktowana jest w trybie nagłym i to nawet tak nagłym, że w jednym dniu wpłynął wniosek ministra spraw wewnętrznych na radę ministrów, został uchwalony i natychmiast wniesiony do sejmu, pierwsze czytanie odbyło się w skróconym postępowaniu, po czym odesłano go do komisji.

Referent pos. Hoppe odpowiedział dr. Sommersteinowi, iż wniesienie projektu stało się koniecznością państwową z

POWODU MOŻLIWOŚCI POWROTU DO KRAJU WIELU NIEPOŻĄDANYCH OBYWATELI NP. Z... BRAZYLII I EKWADORU!

Pos. Hoppe powołał się również na morderstwo ś. p. proboszcza Streicha, dokonane przez reemigranta z Francji, stwierdzając, iż rząd musi przeciwdziałać powrotowi do kraju tego typu obywateli, co naprzykład morderca Nowak.

Pos. dr. Sommerstein wykazał w długim przemówieniu, że jego zdaniem, nie chodzi o te momenty, które poruszył poseł Hoppe. Morderstwo w Luboniu miało miejsce już przed kilkoma tygodniami i dokonane zostało przez obywatela polskiego, mieszkającego w kraju. Nie chodzi również o Brazylję i Ekwador, ale chodzi o kraj... bliższy. Może o Austrię?..

Dr. Sommerstein jest zdania, iż

NALEŻY RZECZ NAZWAĆ PO IMIENIU

i oświadczyć wyraźnie, że komisja ma do czynienia z ustawą wyjątkową, która przewiduje zastosowanie najcięższej kary, jaką jest pozbawienie obywatelstwa. Jest rzeczą wyjątkowo dotkliwą, iż wymiar tej kary ma nastąpić bez określonego postępowania, dającego gwarancję sprawiedliwości i możności obrony.

Projekt rządu nie przewiduje nawet możliwości złożenia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, przyczym akt pozbawienia obywatelstwa ujęty jest w ustawie ogólnikowo, a całe postępowanie odbywa się tylko w jednej niezaskarżalnej instytucji, a mianowicie w ministerstwie spraw wewnętrznych.

Dr. Sommerstein uważa, iż pozbawienie obywatelstwa jest karą, którąby mogła nastąpić za najcięższe przestępstwo i dlatego musi być w dziedzinie wymiaru tej kary utrzymana ingerencja władz sądowych, jak to wyraźnie przewiduje art. 63 ustawy konstytucyjnej.

Bardzo nieprecyzyjnie wyraża się rządowy projekt o wypadkach, w których ma nastąpić utrata obywatelstwa. Mówi o „działaniu zagranicą na szkodę państwa". Ale to jest przestępstwo, o którym mówi kodeks karny i dlatego

ORZEKAĆ O NIM WINNY SĄDY KARNE.

Dalej projekt mówi, iż pozbawienie obywatelstwa może nastąpić, gdy obywatel polski przebywa zagranicą „conajmniej 5 lat" i „stracił łączność z państwem". A więc — powiada dr. Sommerstein — gdy ktoś w ciągu ostatnich lat 20 przebywał po 3 mies. w roku zagranicą, czy to dla studiów, czy dla turystyki, czy w celach kuracyjnych, czy handlowych, to może utracić obywatelstwo, bo ŁĄCZNIE UZBIERAŁO SIĘ W TEN SPOSÓB 5 LAT NIEOBECNOŚCI W KRAJU.

A co oznacza „utrata łączności z państwem?" Czy wystarczy, gdy pisze się od czasu do czasu listy lub pocztówki do kraju? Czy obywatel polski musi być zagranicą członkiem jakiegoś towarzystwa polskiego? Czy ma odwiedzać Polskę w określonych terminach?

Wszystko jest tu nieokreślone i daje pole do dowolności.

Zdaniem dr. Sommersteina w dziedzinie obowiązków obywatela wobec państwa, leży zadość uczynienie powinności wojskowej, obowiązkom skarbowo-podatkowym i innym, wynikającym z poszczególnych ustaw i prawnie nałożonych na obywateli. Wszystkie zaś te „przestępstwa", o których mówi projekt rządowy, są nie tylko nieokreślone, ale i nieuchwytne, tak, że władze mające prawo pozbawiać obywatelstwa, kierować się będą w każdym wypadku własnym „widzimisię".

W konkluzji dr. Sommerstein stawia

WNIOSEK O ODRZUCENIE PROJEKTU RZĄDOWEGO,

jako wyjątkowego, skierowanego swoim ostrzem przeciwko jednej grupie obywateli polskich, znajdujących się obecnie zagranicą w katastrofalnej sytuacji.

W wypadku nie uwzględniania przez komisję prawniczą sejmu wniosku o odrzucenie całego projektu rządowego, pos. dr. Sommerstein stawia szereg szczegółowych poprawek, mających przede wszystkim na celu ściślejsze określenie wypadków, w których może nastąpić wymiar kary pozbawienia obywatelstwa oraz zapewnienie

ZASKARŻALNOŚCI DECYZJI MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH DO NAJWYŻSZEGO TRYBUNAŁU ADMINISTRACYJNEGO.

Wywody pos. dr. Sommersteina poparł pos. dr. Witwicki (klub ukraiński), przyłączając się do poprawek dr. Sommersteina.

Posłowie Morawski i Zakrocki skierowali do obecnego na posiedzeniu wiceministra spraw zagranicznych hr. Szembeka zapytanie, czy przepis ustawy może być skierowany również przeciwko emigrantom politycznym, którzy wyjechali z Polski po zapadnięciu wyroku w t. zw. procesie brzeskim.

Wiceminister hr. Szembek oświadczył w imieniu rządu, iż

RZĄD NIE ZAMIERZA STOSOWAĆ PRZEPISÓW WOBEC EMIGRANTÓW POLITYCZNYCH.

W głosowaniu, odrzucono najprzód wniosek dr. Sommersteina o całkowite odrzucenie projektu rządowego, przyjęto natomiast kilka zgłoszonych przezeń poprawek.

Komisja wprowadziła poprawkę do art. 2 projektu, mówiącą, że orzeczenie o pozbawienniu obywatelstwa polskiego będzie wydawać minister spraw wewnętrznych, na wniosek ministra spraw zagranicznych oraz, że orzeczenie to będzie podlegać zaskarżeniu do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Do art. 3 komisja przyjęła poprawkę głoszącą, że utrata obywatelstwa polskiego przez męża rozciąga się na jego żonę, a utrata obywatelstwa przez ojca lub przez nieślubną matkę, na jego lub jej dzieci w wieku do lat 18-tu tylko wtedy,

JEŻELI OSOBY TE PRZEBYWAJĄ ZAGRANICĄ.

Do art. 3 wprowadzono również nowy ustęp głoszący, że utrata obywatelstwa może nie być rozciągnięta na żonę i dzieci, jeżeli z całokształtu stosunków życiowych wynika, że nie pozostawali oni w faktycznej wspólności małżeńskiej, bądź rodzinnej z mężem lub z ojcem.

Ustalono również, iż ustawa będzie dotyczyła

WYŁĄCZNIE OBYWATELI PRZEBYWAJĄCYCH ZAGRANICĄ W CHWILI WYDAWANIA ORZECZENIA O POZBAWIENIU ICH OBYWATELSTWA, NATOMIAST NIE BĘDZIE MOGŁA BYĆ STOSOWANA DO OBYWATELI, KTÓRZY POWRÓCILI JUŻ Z ZAGRANICY I PRZEBYWAJĄ W POLSCE.

Francja przygotowuje się do obrony

Projekt ustawy o organizacji narodu podczas wojny, w izbie deputowanych. — Przyszła wojna będzie „wojną totalną"

Paryż, 22 marca.

(Pat) — Obrady Izby deputowanych nad projektem ustawy o organizacji narodu w czasie wojny miały charakter bardzo ożywiony i przeplatane były incydentami o charakterze wybitnie politycznym.

Prawica starała się przyprzeć do muru ministra obrony narodowej Daladier pytaniami na temat pomocy rządu francuskiego dla Hiszpanii republikańskiej a przede wszystkim na temat dostaw materiału wojennego dla rządu walenckiego Minister Daladier uchylił się od odpowiedzi. —

Ustawa o organizacij narodu na czas wojny, wniesiona została do Izby deputowanych jeszcze za czasów urzędowania Painleve'go na stanowisku ministra spr. wojskowych, t. j. 11 lat temu w r. 1927 i uchwalona została 500 głosami przeciwko 31. W rok potem, senat przyjął powyższą ustawę, wprowadzając do niej poprawki. Z kolei rzeczy powróciła ona ponownie do Izby deputowanych i od tego czasu czekała na swe załatwienie.

Główne zasady wyżej wymienionego projektu przewidują, iż w czasie wojny cały naród musi współpracować w dziedzinie obrony narodowej. Nie wolno realizować nadmiernych zysków na dostawach dla wojska. Funkcje ministra obrony narodowej sprawuje prezes rady ministrów w otoczeniu stałego komitetu obrony narodowej, chyba że funkcje swe przekaże jednemu z ministrów.

Kierownictwo działań wojennych powierzone jest naczelnemu wodzowi, który ma być mianowany już w czasie pokoju. Jeden z ministrów ma powierzoną sobie organizację aprowizacji armii, organizację transportów oraz organizację armii pracy na tyłach frontu.

Ustawa obejmuje również sprawę funkcjonowania rządu i parlamentu w czasie wojny z uwzględnieniem przeniesienia najwyższych władz francuskich z Paryża na prowincję w razie zagrożenia stolicy przez nieprzyjaciela.

Paryż, 22 marca.

Dziś Izba deputowanych przystąpiła do dyskusji nad projektem ustawy o organizacji narodu na wypadek wojny.

Przed debatą dep. Desinard zgłosił interpelację, domagając się zapewnień, że zapasy mobilizacyjne nie zostały zużytkowane na inne cele, aniżeli zaopatrzenie armii francuskiej (aluzja do wydarzeń hiszpańskich).— Na wniosek min. obrony Daladier interpelację odrzucono 379 głosami przeciwko 155.

Przewodniczący komisji wojskowej dep. Midlet oświadczył, że min. Daladier udzielił komisji zapewnień, iż zapasy mobilizacyjne są nietknięte. Mówca zakomunikował, że projekt ustawy ma na celu organizację narodu do „wojny totalnej". — Komisja wojskowa wniosła poprawkę, mającą na celu udaremnienie wszelkich zysków wojennych, poza odszkodowaniami za rekwizycję i wynagrodzeniami za wynalazki. Po porównaniu pogotowia mobilizacyjnego w Niemczech i we Francji, mówca wezwał do przyjęcia projektu ustawy bez długiej dyskusji.

Dep. Montegny (lewica demokratyczna) oświadczył, iż min. Daladier i szef sztabu głównego cieszą się powszechnym zaufaniem.

Mówca bardzo ostro wystąpił przeciwko ewentualnemu wejściu komunistów do rządu, „zapytując" czy komuniści zdradzą swą partię, dochowując tajemnicy państwowej i wojskowej, czy też zdradzą Francję „nie dochowując tej tajemnicy".

Następnie dep. Montegny zdecydowanie potępił wtrącanie się związków zawodowych do polityki zagranicznej. Deputowany Marin zażądał wyjaśnień w sprawie polityki zagranicznej. Na wniosek min. Daladier wniosek ten odrzucono 398 głosami przeciwko 180.

Proces dr. Drobnera

Kraków, 22 marca.

W dniu dzisiejszym w dalszym ciągu składał obszerne zeznania oskarżony dr. Drobner. Polemizował on z zarzutami aktu oskarżenia. W sposób szczegółowy omawiał każdy z poszczególnych wypadkókw zawartych w oskarżeniu. Dzień jutrzejszy również poświęcony będzie zeznaniom dr. Drobnera, tak, że przesłuchanie świadków rozpocznie się dopiero w czwartek.

Proces budzi w Krakowie duże zainteresowanie.

Całe społeczeństwo musi się zjednoczyć w akcji pomocy zimowej

Z dziejów Łodzi

Dnia 23-go marca 1921 r. odbyła się w Łodzi wielka manifestacja w związku z plebiscytem górnośląskim, odbytym w dniu 20 marca 1921 r. Odbyło się 7 wieców publicznych i zebrań obywatelskich bez liku, na których uchwalono nadzwyczaj ostre rezolucje przeciwniemieckie. Na zew gnębionych przez Niemców górnoślązaków ruszyła na południe młodzież łódzka na pomoc zagrożonym na odwiecznej ziemicy polskiej rodakom. — Wszyscy ci łodzianie wzięli udział w III powstaniu śląskim, jakie wybuchło w nocy z 2-go na 3-go maja 1921 r.

Marzec **23** Środa

Dziś Katarzyny
Jutro Gabriela Arch.

Wschód słońca	5.34
Zachód słońca	17.51
Wschód księżyca	1.20
Zachód księżyca	9.38
Długość dnia	11.50
Przybyło dnia	4,11

Krótkie wiadomości

WYKUP RZEŹNI MIEJSKIEJ z rąk koncesjonariuszy względnie sprolongowanie koncesji rozstrzygnięte będzie dopiero za kilka miesięcy. Decyzja magistratu, która miała zapaść już w dniach najbliższych została odroczona ze względu na badania ksiąg i dokumentów, przeprowadzane przez kontrolerów miejskich w rzeźni. Badanie potrwa około 2 miesięcy.

* * *

PRZEDŁUŻENIE GODZIN HANDLU w owocarniach, sodowiarniach, kioskach ze słodyczami itd. do godz. 11 wiecz. Specjalne zarządzenie nie z dniem 1 kwietnia. Specjalne zarządzene w tej sprawie nie będzie wydane. Letni okres handlu obowiązuje od 1 kwietnia do 1 października.

* * *

EPIDEMIA PRYSZCZYCY w okręgu łódzkim została całkowicie wytępiona. Wobec tego jednak, że zarazki mogą utrzymywać się jeszcze w mierzwie i odpadkach zwierzęcych przepisy ochronne i kwarantanna utrzymane będą jeszcze przez pewien okres czasu.

* * *

9 NOWYCH ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH zatwierdził wydział przemysłowy zarządu miejskiego na rozprawie komisyjnej: m. in. 1 fabrykę wyrobów dzianych, 1 tkalnię, 1 wytwórnię materiałów izolacyjnych, 1 wytwórnię przyrządów elektrycznych, 1 szwalnię bielizny trykotowej itd.

* * *

OTWARCIE TARGOWISKA NA PL. BOERNERA zostało w ostatniej chwili ponownie odroczone, tym razem nieodwołalnie do piątku bież. tygodnia. Nastąpiło to na prośbę kupców straganiarzy, którzy nie zdążyli poczynić odpowiednich przygotowań do przeniesienia kramów z pl. Hallera.

Atlas osadnictwa przedhistorycznego wręczono p. wojewodzie Hauke Nowakowi

W dniu 22 b. m. p. wojewoda łódzki Al. Hauke-Nowak przyjął p. prezydenta m. Łodzi M. Godlewskiego i dyrektora Muzeum Etnograficznego p. Manugiewicza, którzy wręczyli p. wojewodzie pięknie wykonany atlas osadnictwa przedhistorycznego na obszarze województwa łódzkiego. Atlas ten stanowi sprawozdanie z 7 lat badań terenowych oddziału archeologicznego Miejskiego Muzeum Etnograficznego w Łodzi, prowadzonych przy pomocy subwencji Urzędu Wojewódzkiego i Funduszu Pracy.

Dyżury aptek

(a) Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: M. Kasperkiewicza, Zgierska 54, A. Rychter i B. Łoboda, 11 Listopada 86, M. Zundelewicz, Piotrkowska 25, S. Bojarski i Schatz, Przejazd 19, Sz. Rytel, Kopernika 26, M. Lipiec, Piotrkowska 193, A. Kowalski i S-ka, Rzgowska 147.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Zakład dla bezdomnych matek

uruchamia Zarząd Miejski. — 17 tysięcy służących nie zgłoszono do Ubezpieczalni

Wczoraj odbyło się, pod przewodnictwem p. prez. Godlewskiego, posiedzenie patronatu pierwszego **miejskiego domu wychowawczego dla niemowląt i zakładu dla bezdomnej matki, na którym omawiano wyniki dotychczasowej działalności, ilustrując je bardzo interesującymi danymi.**

Wielką plagą Łodzi jest zjawisko masowego porzucania dzieci. Fakty te stały się ostatnio zjawiskiem niemal codziennym. Poszukiwania rodziców, zwłaszcza matki, są w wielu wypadkach utrudnione, a ponieważ możliwości finansowe miasta są ograniczone — stwarza się sytuacja bardzo trudna do rozwiązania.

Badania, jakie przeprowadzono w tej dziedzinie, stwierdziły, że **olbrzymia większość matek, porzucających swe dzieci, rekrutuje się z pośród służby domowej.** Są to młode i niedoświadczone dziewczęta wiejskie, sprowadzone do miasta przez pracodawców, które wielokrotnie bywają krzywdzone i wykorzystywane nie tylko materialnie, ale przede wszystkim moralnie. Stwierdzono, że **winę w tym wypadku ponosi przede wszystkim młodzież, synowie pracodawców.** A rezultat jest bardzo smutny. Służąca się wydala, pozbawio na zarobku i dachu nad głową młoda niewiasta zostaje matką, a nie mogąc zapewnić dziecku utrzymania, **podrzuca je bądź w wydziale opieki społecznej, bądź w bramie domów lub poprostu pozostawia na ulicy.**

Tą kategorią dziewcząt postanowiło zająć się miasto i z tego też względu uruchomiło **zakład dla bezdomnych matek.** Jak wykazało doświadczenie, łatwiej jest zaopiekować się matką i dzieckiem oraz wystarać się następnie o pracę dla matki, aniżeli zaopiekować się podrzutkiem, łożąc na jego utrzymanie długie lata. Poza tym odgrywają tu rolę inne jeszcze względy — **dziecko przy matce, nawet w gorszych warunkach, wychowa się lepiej, aniżeli pozbawione opieki rodzicielskiej.**

Na posiedzeniu zwrócono uwagę, że w Łodzi znajduje się **17.000 dziewcząt służących, których pracodawcy nie zgłaszają do ubezpieczalni.** Postanowiono na szczegół ten zwrócić baczną uwagę. Następnie postanowiono zapewnić należyte odżywianie niemowlętom i nawiązać w tym celu kontakt **z „Kroplą Mleka".** I wreszcie postanowiono zorganizować **społeczne pośrednictwo pracy dla matek,** dając im w ten sposób możność utrzymania dzieci. (i)

Nagroda literacka m. Łodzi

Do jury należą przedstawiciele wszystkich uniwersytetów polskich

Jak się dowiadujemy, w przyszłym tygodniu już wydział oświaty i kultury Zarządu Miejskiego przystąpi do przygotowań, związanych z przyznaniem **tegorocznej nagrody literackiej m. Łodzi.** Ponieważ wręczenie nagrody, według statutu, powinno odbyć się na uroczystym posiedzeniu tymczasowej rady miejskiej w dniu 3 maja, jury zwołane zostanie na posiedzenie już **w połowie kwietnia.** Zaproszenia rozesłane zostaną w przyszłym tygodniu.

W skład jury wejdą przedstawiciele **wyższych uczelni polskich, Polskiej Akademii Umiejętności, Kasy im. Mianowskiego, związku zawodowego literatów polskich, Pen-klubu i t. d.** Z ramienia miasta udział w jury wezmą **prez. Godlewski, wiceprez. Pączek, dyr. Kalinowski, naczelnik wydziału oświaty i kultury Wysznacki, oraz kier. Piotrowski.**

Ponieważ tymczasowa rada miejska, wbrew kilkukrotnym zapowiedziom, **nie zmieniła dotychczas statutu nagrody w tym sensie, by w jury mieli większość przedstawiciele Łodzi — o przyznaniu nagrody zadecydują, jak zwykle dotąd, zaproszeni goście, wskutek czego nagroda nie będzie miała charakteru regionalnego.**

Z pośród dotychczasowych laureatów nagrody literackiej m. Łodzi wymienić należy Aleksandra Świętochowskiego, Juliana Tuwima, Andrzeja Struga, Zofię Nałkowską i prof. Aleksandra Brücknera. (i)

Co się dzieje w Niemczech?

Nędza wśród mas robotniczych. — Ceny rosną, a towar coraz gorszy. — Silny wzrost liczby chorób żołądkowych wskutek głodu. — Charakterystyczne zarządzenia w szpitalach

W jednym z pism zagranicznych znajdujemy następujący **opis podróży po Niemczech:** wszędzie wydziela się **100 gr. masła na jedną osobę tygodniowo.** Komu ta porcja nie wystarcza, może kupić masło z wolnej ręki po odpowiednio wysokiej cenie. Tylko hotele, w których przebywają cudzoziemcy, korzystają z podwyższonych racyj. **Jaj zupełnie brak na rynku.** W jednym z miasteczek, gdzie również porcje masła są ściśle wydzielone, poinformowano mnie, że **każda gospodyni może mimo to dostać masła ile zechce.** Zainteresowało mnie to i odbyłem w tej sprawie rozmowę ze sprzedawcą nabiału, który mi wytłumaczył:

— **Widzi pan** — powiada — **właściwie władze przydzielają mi tylko 100 gr. masła na każdego klienta tygodniowo, ale moja klientela składa się przeważnie z robotników, którzy w ogóle nie mogą sobie pozwolić na kupowanie masła... Dlatego też mogę sprzedawać zwiększone porcje zamożniejszym odbiorcom...**

U innego sklepikarza widziałem pomarańcze — rzadki owoc w Niemczech!. Kupiec, widząc mą zdumioną minę, wyjaśnia:

— **Te owoce również nie są da zwykłych śmiertelników... Aby otrzymać skrzynkę tych owoców, musiałem dokupić skrzynkę zgniłych cytryn i drugą skrzynkę niedojrzałych pomidorów. Ani na pomarańczach, ani na cytrynach, ani na pomidorach nie zarabiam ani grosza, ale muszę przecie mieć jakiś towar na składzie!... Ponieważ brak tego, czego każdy żąda, więc musimy byle czym zapełniać półki sklepowe...**

Jedna z gospodyń pokazywała mi z rozradowaną miną torebkę, na której widniał napis: „— **Prawdziwy krochmal!**".

Mąki pszennej nie ma w ogóle nigdzie. Jeśli gospodyni pragnie upiec białe ciasto, musi dodać do mąki trochę ryżowego pudru i trochę mąki kartoflanej.

Rozmawiałem z wielu lekarzami w Berlinie. Wszyscy mówili o **wielkim wzroście liczby zachorowań żołądkowych.** Lekarze nie mogli mi wyjaśnić, czy powodem tej zwiększonej liczby zachorowań jest t. zw. chleb niemiecki, czy też ogólny brak artykułów spożywczych. Jeden z lekarzy wyjaśnił mi:

— **Obecnie grasuje w Niemczech specyficzna choroba zwana „pomidorówką".** Przeprowadza się bowiem próbę utrzymania przez dłuższy czas pomidorów w dobrym stanie. Do tego celu używa się **jakiegoś gazu. Ludzie, którzy spożywają te pomidory, ulegają niebezpiecznemu zatruciu...**

W wielu miastach zauważyłem zupełny **brak bielizny pościelowej.** Hitlerowcy braki te tłumaczą „wielkim popytem", jaki zaznaczył się w okresie przed Bożym Narodzeniem... W rzeczywistości **wszystkie zapasy płótna idą obecnie na potrzeby wojskowe.** Fabryki które dawniej wykonywały zlecenia w ciągu 8—14 dni, obecnie przyjmują zamówienia na okres 3—4 miesięcy z góry...

Całe włókiennictwo niemieckie opiera się obecnie wyłącznie tylko na „ersatzach". Znajdujące się w sprzedaży koszule, a nawet ręczniki zaopatrzone są w kartki z napisem: — **przy praniu nie gotować!**

Od jednej z pielęgniarek dowiedziałem się, że w **szpitalach odczuwa się wielki brak środków opatrunkowych.** Ostatnio wyszło zarządzenie, w myśl którego należy do minimum zmniejszyć ilość opatrunków. W wypadkach, które dawniej wymagały trzech opatrunków tygodniowo, dziś stosuje się **tylko jeden opatrunek na tydzień.** Poza tym wydano zarządzenie, aby zużyte bandaże przekazywano do dezynfekcji, aby mogły być powtórnie użyte do opatrunków

H. E.

Wstrząsająca tragedia miłosna

Romans urzędnika pocztowego.—Walka dwuch kobiet o serce mężczyzny.—Straszna zemsta żony.—Sąd skazał Boberską na 2 lata więzienia

W dniu 16 listopada r. ub. krótko po godzinie 3-ej przed domem przy ul. Piotrkowskiej 147, w ciągu kilku sekund, nim ktokolwiek z przechodniów zdołał się zorjentować — **rozegrała się wstrząsająca tragedia.** Do młodej kobiety podeszła nagle jakaś starsza od niej o parę lat pani i **próbowała zamienić z nią kilka słów.** Młodsza nie chciała się zatrzymać i przyspieszyła kroku. Starsza ruszyła za nią, **schwyciła ją za rękaw i w jednej chwili wylała jej w twarz płyn, już przygotowany w słoiku.** Rozległ się przeraźliwy krzyk. Ofiara napaści padła, wijąc się w bólach. — Przybyły lekarz pogotowia stwierdził **poparzenie kwasem solnym i** orzekł odrazu, **że oczy denatki są stracone.** Tak też było istotnie.

Bohaterkami tego dramatu były: **36-letnia Józefa Boberska,** żona urzędnika pocztowego — sprawczyni napaści i 25-letnia **Pelagia Świerczyńska,** urzędniczka — poszkodowana.

Świerczyńska zamieszkała w styczniu 1937 roku u Boberskich, **jako sublokatorka.** W szybkim tempie nawiązał się między młodą sublokatorką i gospodarzem romans. Boberski i Świerczyńska początkowo kryli się wobec jego żony, rychło jednak, gdy i tak rzecz wyszła na jaw, przestali czynić ze swych uczuć tajemnicę i **występowali zupełnie jawnie.** — Oczywista, że lamenty Boberskiej, awantury, jakie czyniła mężowi i jego kochance, przyczyniły się jedynie do tego, że **Boberski zdecydował się opuścić dom i żonę,** wynajął oddzielne mieszkanie i zamieszkał w nim **wraz z Świerczyńską i 13-letnią córką.**

Boberski nawet dziecko usposobił do matki tak wrogo, że **dziewczynka wobec obcych nie przyznawała się do matki.**

Boberska próbowała wpłynąć na Świerczyńską i często ją nagabywała, żądając „oddania" jej męża.

Traf chciał, że w tym okresie **został Boberski przeniesiony do urzedu pocztowego w Radziejowie.**

Podczas, gdy jego żona i matka jego dziecka liczyła, że uda się jej teraz połączyć z mężem — dowiedziała się ku swej rozpaczy, **że Świerczyńska czyni już starania o przeniesienie i że nie zamierza zerwać z przyjacielem.** Rozpacz Boberskiej pogłębiał jeszcze fakt, **że mąż nie łożył na jej utrzymanie i że, aby mieć co jeść, imała się pracy, nawet jako posługaczka.**

Świerczyńska wyjechała do Radziejowa najpierw na trzy dni tylko. Powróciła potem do Łodzi, by zlikwidować swe mieszkanie. Boberska dowiedziała się, że **jej mąż nie życzył sobie, by Świerczyńska przyjeżdżała.** Żona liczyła teraz, że widać mąż zaczyna się do niej nawracać. Ale wtedy spotkała się ze **zdecydowaną postawą Świerczyńskiej,** która oświadczyła, że nie pozwoli, by ją z kolei Boberski porzucił, tym bardziej, że **spodziewa się dziecka.**

W tym stanie rzeczy doszło do tragedii, której przebieg podaliśmy na wstępie

Wczoraj odpowiadała Boberska przed sądem okręgowym. Rozprawie przewodniczył wiceprezes Olszewski. Oskarżał prok. Wąsowski. Bronił adw. Kowalewski.

Boberska, zbiedzona i złamana, czyniąc wrażenie o wiele starszej, przyznała się do winy i podała swe przeżycia jak wyżej.

Ani Boberski, który w międzyczasie stracił pracę, ani **niewidoma kompletnie Świerczyńska, na rozprawę się nie stawili.** Ta ostatnia, badana w śledztwie, początkowo przyznała się, iż była w całkowitej zażyłości z Boberskim, potem jednak, w drugim badaniu, **zaprzeczyła temu i przypisywała akt zemsty oskarżonej temu, że Boberski nie chciał żyć ze swą żoną.**

Zeznający świadkowie opisywali samo zajście i pożycie małżonków.

Sąd skazał Boberską na 2 lata więzienia. Powództwo cywilne w wysokości 15.000 zł., wniesione przez Świerczyńską sąd przekazał do rozpoznania na drodze cywilnej.

W motywach sąd podkreślił straszne kalectwo, jakie przyczyniła oskarżona młodej kobiecie i jej obecną tragiczną sytuację. (g)

FUZJA TOWARZYSTW UBEZPIECZENIOWYCH.

Jak się dowiadujemy, sprawę połączenia Towarzystw Ubezpieczeń „Polonia" i „Port" należy uważać za dokonaną. Na dzień 21 kwietnia 1938 r. Zarządy tych Towarzystw zwołały Walne Zgromadzenia Akcjonariuszów, które mają powziąć odpowiednie uchwały.

Na połączone Towarzystwo ma przenieść Assicurazioni Generali Dyrekcja na Polskę swój portfel ubezpieczeń rzeczowych.

Nowe Towarzystwo będzie działało pod nazwą „Generali - Port - Polonia" Zjednoczone Towarzystwa Ubezpieczeń Spółka Akcyjna.

Dowiadujemy się, że stanowisko prezesa Rady Nadzorczej w nowym Towarzystwie ma objąć b. minister August Zaleski, stanowisko zaś prezesa Zarządu — b. minister dr Henryk Strasburger.

Assicurazioni Generali Dyrekcja na Polskę, po przeniesieniu portfelu ubezpieczeń rzeczowych na połączone Towarzystwo, będzie nadal działała w Polsce w dziale życiowym na rozszerzonych podstawach organizacyjnych.

Produkcja C.O.P.'u już wychodzi na rynek!

(tk) Centralny Okręg Przemysłowy powstaje w tempie amerykańskim. Ostatnim przejawem imponującego rozmachu, tak charakterystycznego dla COP'u, jest fakt następujący. Jedno z poważnych przedsiębiorstw branży metalowo - maszynowej, które zaledwie rok temu przystąpiło do pobudowania fabryki filialnej w Rzeszowie, wystawi na tegorocznych Targach Poznańskich pierwsze maszyny wytworzone w nowej fabryce. Pierwszymi produktami COP'u będą nowego typu tokarki rewolwerowe, odznaczające się nadzwyczajną szybkością produkcyjną przy jednoczesnej wysokiej dokładności obróbki. Dopatrujemy się w tych 2 cechach (szybkości i dokładności) symbolów twórczości COP'owej.

Roboty brukarskie rozpoczęte

Układanie nowych chodników. — Roboty plantacyjne

Wobec sprzyjających warunków atmosferycznych oddział drogowy Zarządu Miejskiego **przystąpił już do prac drogowych, konserwacji oraz przebudowy bruków i chodników na ulicach Łodzi.**

Roboty konserwacyjne **rozwinięto odrazu w 90 proc.** Na wszystkich odcinkach drogowych zatrudnionych jest obecnie **350 robotników.** W początkach kwietnia zaangażowanych będzie jeszcze 150 robotników i do końca sezonu 500 robotników zajętych będzie przy konserwacji ulic.

Układanie nowych bruków i przebruków rozpoczęto już wczoraj. Równocześnie **rozpoczęto prace na arteriach wylotowych, a więc Piotrkowskiej, Rzgowskiej, Pabianickiej, na Piotrkowskiej od Głównej do Czerwonej, od Cieszyńskiej do rogu Jasienia i od Mazurskiej do Bednarskiej.** Projektowane przeprowadzenie połączenia od ul. Mazurskiej do toru kolejowego zostało zaniechane ze względu na zamierzoną budowę wiaduktu kolejowego, który **biec będzie ponad torami.** W chwili obecnej czyni się przygotowania do przebicia ul. Bandurskiego do Łąkowej, by ułatwić dostęp do hali sportowej.

Równocześnie rozpoczęto **układanie nowych chodników.** Wczoraj ułożono m. in. nowy chodnik na ul. Piotrkowskiej, na odcinku pomiędzy Traugutta a Moniuszki.

Wznowiono także roboty **na plantacjach.** Pracuje już ogółem 231 robotników. Wczoraj Fundusz Pracy nadesłał partię złożoną z 91 osób, dziś przybędzie dlasza grupa, licząca 109 robotników. (i).

Za agitację komunistyczną

sąd skazał Jędrzejewskiego na 2 lata więzienia

Przed sądem okręgowym odpowiadał wczoraj 41-letni Franciszek Jędrzejewski, oskarżony o agitację komunistyczną.

Do władz doszły w styczniu poufne informacje, że oskarżony zbiera przed lokalem Funduszu Pracy przy ul. Kątnej datki na Międzynarodową Organizację Pomocy Rewolucjonistom i agituje w duchu komunistycznym między skupiającymi się przy ul. Kątnej, koło kas Funduszu, bezrobotnymi. Obserwacje, roztoczone nad Jędrzejewskim potwierdziły te doniesienia. Zatrzymano go na gorącym uczynku zbiórki pieniężnej na cele komunistyczne. W chwili, gdy zbliżyli się do niego wywiadowcy, usiłował odrzucić kwitariusz, z którego wydzierał bloczki wpłacającym drobne kwoty.

Oskarżony nie przyznał się do należenia do partii komunistycznej. Przewód sądowy ujawnił jednak, że Jędrzejewski był już karany za działalność komunistyczną, szczególnie śród robotników budowlanych.

Sąd skazał Jędrzejewskiego na dwa lata więzienia. (l).

Turżański - Baur.

Arcydzieło dwuch tytanów ekranu.

Reżyser Włodzimierz Turżański, jeden z najlepszych w Europie twórców filmowych, dokonał transpozycji ekranowej utworu Aleksandra Puszkina. Nowy film Turżańskiego nosi tytuł „Dunia, córka pocztmistrza" i opowiada dzieje miłości dziewczyny z ludu i oficera carskiej leibgwardii. Jedną z głównych osób dramatu jest stary pocztmistrz, ojciec bohaterki filmu. Rolę tę z właściwą sobie maestrią odtwarza na ekranie bezsprzecznie najlepszy artysta charakterystyczny Europy — HARRY BAUR. Znakomity ten aktor dopiero w filmie „Dunia, córka pocztmistrza" znalazł odpowiednie dla siebie pole do popisu, toteż stworzył kreację niebywałą. W innych rolach występują czarująca JEANINE CRISPIN i urodziwy GEORGES RIGAUD.

Dowiadujemy się, że premiera nowego arcydzieła Turżańskiego odbędzie się w „GRAND-KINIE" w czwartek, 24 marca r. b.

Szczęście w nieszczęściu

Dziecko wypadło z okna II piętra i nie odniosło szwanku

W domu przy ul. Gdańskiej 18, wydarzył się wczoraj wypadek, tym niezwyklejszy, że zakończony szczęśliwie.

Trzyletni Leon Różański, pozostawiony na chwilę bez opieki, **wspiął się na parapet otwartego przy wczorajszej ciepłej pogodzie okna i — gdy przerażona matka nadbiegła, by ściągnąć dziecko — było już zapóźno. Malec wypadł z okna drugiego piętra.**

Rozległ się straszny krzyk matki, która zaraz potem straciła z przerażenia przytomność. Po dziecko zbiegł ojciec. Jakież było radosne osłupienie ojca, gdy **ujrzał swego synka wchodzącego do domu po schodach, po tej niezwykłej napowietrznej podróży.** Chłopiec płakał rzewnie, ale na nic nie narzekał. Tym nie mniej zaalarmowano pogotowie. — Lekarz urazów żadnych nie stwierdził i nie zdołał ustalić kontuzyj, dla pewności jednak **przesłał wręcz cudownie uratowane dziecko na obserwację do szpitala Poznańskich.** (l)

Uporządkowanie Chojen

100 tys. zł. na roboty drogowe

Wydział powiatowy łódzki przyznał gminie Chojny, z uwagi na jej ciężką sytuację materialną, kredyt w wysokości 100.000 złotych na roboty drogowe, uporządkowanie ulic i zatrudnienie bezrobotnych.

W związku z tym ułożony został przez gminę **plan robót drogowych,** który przewiduje **całkowite przebrukowanie ul. Tuszyńskiej, zabrukowanie ul. Warneńczyka, ul. Bronisława i t. d.**

Inwestycje te mają znaczenie dla Łodzi z tego względu, iż **gmina Chojny jest jedną z pierwszych, która będzie inkorporowana do naszego miasta.** (i)

Proces o nadużycia kolejowe

Wczoraj zeznawali biegli

Proces o nadużycia kolejowe wchodzi już w fazę końcową.

W ciągu dnia wczorajszego sesji sądu nie było: dzień ten był przeznaczony dla biegłych, którzy zapoznawali się z całą masą kwitów, druków, aktów, dokumentów i t. p. wchodzących w skład niezwykle w tym procesie licznych dowodów rzeczowych. Na podstawie prac z dnia dzisiejszego, będą w stanie biegli udzielić odpowiedzi na opracowane już zgóry i postawione im wczoraj pytania przez strony. Oczywista, że eksperci odpowiadać będą ponadto na b. liczne pytania dodatkowe jakie wyłonią. (l)

Za nielegalny pochód

Michalak został skazany na miesiąc aresztu

Przed referatem karnym starostwa grodzkiego odpowiadał wczoraj Józef Zbigniew Michalak, kierownik wydziału organizacyjnego Stronnictwa Narodowego, pociągnięty do odpowiedzialności za to, że usiłował ubiegłej niedzieli zorganizować nielegalny pochód endecki. — Demonstrantów rozproszyła policja.

Michalak został zasądzony na miesiąc aresztu. (l)

Jak zdobyć paszport, lub... żonę?

Olbrzymia armia emigrantów politycznych szuka schronienia i pracy na obczyźnie. — Handlarze „autentycznych" fałszywych paszportów. — Biura matrymonialne dają... prawo obywatelstwa

Zamknięte są granice prawie wszystkich krajów europejskich, a jednocześnie — warunki polityczne w poszczególnych państwach sprawiły, że **setki tysięcy osób wyrzucone są poza nawias ojczystego kraju i wegetować muszą na obczyźnie, znajdując się w stanie permanentnej emigracji.**

Jednocześnie miliony ludzi w całej Europie uginają się pod ciężarem warunków ekonomicznych i skłonne są, niemal w każdej chwili, do szukania lepszych warunków bytu poza granicami rodzinnego kraju.

W takim stanie rzeczy, trwającym już prawie od dwudziestu lat powstał w wielu miastach europejskich swoisty „przemysł", zajmujący się **„fabrykacją" i sprzedażą wszelakich dowodów osobistych.**

Bowiem popyt stwarza podaż, a popyt jest w tym wypadku bardzo duży...

Paszport, pozwolenie na pobyt w danym kraju — oto dokumenty, od których dla setek tysięcy emigrantów politycznych i niepolitycznych zależne jest i bezpieczeństwo osobiste, i możliwość uzyskania pracy a więc egzystencji.

Dla całej armii emigrantów i uciekinierów jest marzeniem **zdobycie obywatelstwa kraju, w którym świeci dla nich słońce wolności obywatelskiej i praw człowieka...**

Cóż dziwnego, że w takich warunkach zarówno w Paryżu, jak też w Brukseli, w Londynie czy Antwerpii istnieją całe **szajki, które handlują paszportami...** Są tam specjalne knajpy, do których wtajemniczeni kierują „klijentelę". Za kilkaset franków emigrant otrzymuje **paszport francuski, angielski, belgijski, holenderski...**

Handlarze paszportów

Dokument zaopatrzony jest w fotografię nabywcy, wszelkie stemple, również rysopis zgadza się — mniej więcej...

I w dodatku — jest to **paszport prawdziwy, niesfałszowany...**

Brzmi to paradoksalnie, a jednak jest prawdą. Niewątpliwie istnieją fałszerze paszportów, jak istnieją również fałszerze banknotów, znaczków stemplowych etc., ale — są to przestępcy wyjątkowi, nie spotykani w szeregach „zwykłych" handlarzy paszportów. Któż z nich zadawałby sobie tyle trudu i wkładał poważne sumy w **sporządzanie klisz, papieru ze specjalnymi wodnymi znakami itp., gdy o wiele łatwiej można wejść w posiadanie paszportu autentycznego...**

W Anglii, Francji, Holandii, Belgii i jeszcze kilku krajach europejskich **zaopatrzenie się przez obywatela danego kraju w paszport zagraniczny jest przecież tylko formalnością.** Wszędzie jest dosyć bezrobotnych i nędzarzy, którzy za nikłą stosunkowo sumę gotowi są zaopatrzyć się w paszport i — **sprzedać go handlarzowi.**

To też każdy handlarz ma dowolną ilość autentycznych dokumentów, tymbardziej, iż urząd, który wydaje paszport, nie pyta, czy dany osobnik, zaopatrzywszy się w dokument, **istotnie wyjechał, czy też pozostał nadal w kraju.**

Handlarz zdobywa w ten sposób większą ilość autentycznych paszportów. Gdy zjawia się klijent — znajduje on najodpowiedniejszy, t. j. taki, który pod względem rysopisu najbardziej odpowiada cechom zewnętrznym klijenta, i **„interes" dochodzi do skutku.**

Rysopis w każdym paszporcie jest tak ogólnikowy, że w bogatej kolekcji paszportów każdego handlarza nie trudno znaleźć dokument „odpowiedni".

Jedyną trudność stanowi zamiana fotografii. **Fotografia i fragment stempla są też jedynymi szczegółami paszportu które handlarz musi sfałszować.**

Oczywiście — „specjalistom" nie nastręczają te szczegóły zbyt wielkich trudności...

Handlarze paszportów zawierają „tranzakcje" wyłącznie z osobnikami „normalnymi", unikają zaś takich jednostek, które odznaczają się jakimikolwiek „znakami szczególnymi". **Ludzie ułomni, tatuowani i t. p. nie są brani w rachubę** jako dostarczyciele dowodów osobistych, jasne jest bowiem, że w nadającym się do „handlu" paszporcie musi być rubryka **„znaki szczególne"**, przekreślona przez wystawiającego odnośny dokument urzędnika...

Czy jest na to rada

Przed niedawnym czasem obradował w Antwerpii międzynarodowy kongres przedstawicieli policji, na którym szeroko omawiana była plaga **„autentycznych fałszywych paszportów".** Rzeczoznawcy stwierdzili, że **prawie pół miliona ludzi posługuje się obecnie w całej Europie takimi paszportami.** Cała ta armia składa się z przymusowych emigrantów — obywateli krajów totalistycznych, przestępcy kryminalni stanowią w niej znikomy procent...

Obrady na temat sposobów zwalczania plagi „fałszywych prawdziwych paszportów" stanowiły główny temat kongresu. M. in. rozważano też projekt, aby każdy paszport zagraniczny zaopatrzony był w **daktyloskopijny odcisk palca jego posiadacza.** Projekt ten nie znalazł jednak aprobaty, uznano bowiem, że **jest on w praktyce niewykonalny.**

Sprawdzanie, czy odcisk palca na paszporcie odpowiada odciskowi palca osoby, która nim się legitymuje, jest procedurą **dość mozolną, która wymaga pewnego czasu.** Musianoby więc przede wszystkim **zatrudnić na wszystkich stacjach granicznych całą armię daktyloskopistów, którzy w dodatku musieliby dokonywać analizy porównawczej setek paszportów w błyskawicznym niemal tempie, t. j. podczas postoju pociągu.** Jest to nawet nie do pomyślenia...

W jednym z tygodników angielskich pisze na temat kongresu jeden z jego uczestników, inspektor policji angielskiej Stapleton:

„Nietrudno było wyczuć z atmosfery, iż każdy z obecnych zdaje sobie doskonale sprawę, że rozwiązanie zawiłej kwestii wykracza poza środki i możliwości, jakimi rozporządzają władze policyjno - administracyjne. Rozumieliśmy wszyscy — chociaż nie mówiło się o tym — że **kwestia fałszywych paszportów wzrasta i nabrzmiewa współmiernie do rozwoju napięcia politycznego w Europie, że więc zostałaby rozwiązana radykalnie tylko wraz z odprężeniem obecnej sytuacji politycznej...**

Dopóki trwać będzie ucisk polityczny — wszelkie środki okażą się w praktyce zawsze tylko półśrodkami. Konieczności życiowe okażą się zawsze silniejsze...

Kojarzenie politycznych małżeństw

Oczywiście — fałszywy paszport oddaje pewną usługę tylko przy przekroczeniu granicy, natomiast **zawodzi przeważnie, gdy chodzi o stałe osiedlenie się w danym kraju.** W tych wypadkach handlarzy paszportów zastępują — **biura matrymonialne...**

W większości krajów europejskich obowiązuje prawo, w myśl którego **żona otrzymuje automatycznie obywatelstwo kraju, którego obywatelem jest mąż.** Z prawa tego korzys'a bardzo wiele emigrantek.

W kilku krajach natomiast żona — chociaż wychodzi zamąż za obcokrajowca — nie traci obywatelstwa. Mąż natomiast — chociaż nadal jest w danym kraju obcokrajowcem — **jednak przeważnie otrzymuje prawo osiedlenia się, a nawet pozwolenie na otrzymanie pracy, bowiem w takich wypadkach rząd bierze pod uwagę, że musi on przecież utrzymywać żonę.** Nietrudno jest również, po pewnym czasie takiemu obcokrajowcowi uzyskać obywatelstwo.

Takie „furtki matrymonialne" prowadzące do upragnionego celu, istnieją naprzykład we Francji, gdzie — jak wiadomo — naturalny przyrost ludności jest mały i rząd zmuszony jest przez naturalizowanie obcokrajowców, by choć w części zapobiegać spadkowi narodzin.

Podobnie przedstawiają się stosunki **w Estonii,** gdzie istnieje o wiele więcej kobiet, niż mężczyzn i rząd **toleruje imigrację kawalerów, którzy łatwo stosunkowo uzyskują obywatelstwo, gdy pojęli Estonkę za żonę.**

We wszystkich takich krajach powstały w ostatnich czasach liczne biura matrymonialne, których zadaniem jest — **nietyle kojarzenie szczęśliwych małżeństw, ile... umożliwianie politycznym emigrantom uzyskania prawa pobytu i pracy drogą matrymonialną...**

W chaotycznym labiryncie współczesnych warunków politycznych Europy patronami armii przymusowych emigrantów są — nie Liga Narodów lub podobna instytucja, lecz... handlarz „prawdziwych" paszportów i swat...

Wizytacja szpitala im. Marii Magdaleny

przez J.E. ks. biskupa dr. Włodzimierza Jasińskiego

Tradycyjnym zwyczajem, w okresie przed świętami Wielkiej Nocy J. E. ks. dr. Wł. Jasiński zarządza wizytację chorych w szpitalach miejskich. Wizytację tę ks. biskup inauguruję osobiście i z tego też względu wczoraj udał się do szpitala miejskiego im. Marii Magdaleny przy ul. Tramwajowej, powitany przez prez. Godlewskiego.

Przed kaplicą szpitalną powitał J. E. ks. biskupa miejscowy kapelan ks. Kasprzak, dziękując za wizytę i pamięć o pacjentkach, poczym ks. biskup Jasiński odprawił mszę św., której wysłuchały chore w obecności prez. Godlewskiego, wiceprez. Pączka, nacz. Kempnera, dr. Misjona, dr. Stańczaka i t. d.

Po mszy kuracjuszki szpitala przyjęły Sakrament św. oraz 17 chorych przystąpiło do Bierzmowania. Matką chrzestną była prez. Godlewska.

Nastąpiły popisy. Chore recytowały wiersze. W końcu J. E. ks. biskup Jasiński wygłosił podniosłe kazanie i opuścił szpital w towarzystwie duchowieństwa. (t)

Posiedzenie rady wojewódzkiej

pod przewodnictwem p. wojewody odbędzie się 24. b.m.

W dniu 24 marca 1938 r. od godz. 10 pod przewodnictwem p. wojewody łódzkiego Al. Hauke-Nowaka, odbędzie się w sali posiedzeń Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego w Łodzi przy ul. Ogrodowej nr. 15 **posiedzenie Rady Wojewódzkiej.**

Porządek obrad przewiduje między innymi: **sprawozdanie p. wojewody Al. Hauke-Nowaka o ogólnym stanie województwa łódzkiego działalności administracji państwowej na obszarze województwa w okresie 1936-37 oraz o ważniejszych zamierzeniach na przyszłość; sprawozdanie z działalności wydziału wojewódzkiego za okres 1936-37; sprawozdanie z akcji stypendialnej; wybory 1 członka wydziału wojewódzkiego i 2 zastępców członków wydziału wojewódzkiego; wybór przedstawiciela rady wojewódzkiej do Związku Straży Pożarnych R. P. województwa łódzkiego.**

DO LUDNOŚCI ŻYDOWSKIEJ w ŁODZI

Zarząd Gminy Wyznaniowej Żydowskiej m. Łodzi, wierny swej dotychczasowej tradycji, pragnie również w roku bieżącym, mimo niezmiernie trudnych warunków finansowych, przeprowadzić akcję wielkanocną wedle wzoru lat poprzednich.

Zarząd Gminy nie ucieka się do specjalnych kwest na „kimchę", lecz opiera swą akcję wyłącznie na funduszach budżetowych.

W związku z tym Zarząd Gminy zwraca się do płatników składki gminnej z prośbą o wniesienie należnych sum niezwłocznie po otrzymaniu nakazu płatniczego, celem umożliwienia Gminie Wyznaniowej Żydowskiej przeprowadzenia powyższej akcji wielkanocnej w całej rozciągłości.

Zarząd Gminy zaznacza, że w razie niewniesienia składki gminnej w terminie, zostanie ona wyegzekwowana w drodze przymusowej, przyczem żadne ulgi nie będą przyznane, a doliczane będą odsetki za zwłokę.

Zarząd Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Łodzi
Przewodniczący:
(—) J. L. MINCBERG
Poseł na Sejm

Łódź, dnia 22 marca 1938 r.

Egzaminy maturalne

rozpoczną się 25 kwietnia

Jak się dowiadujemy, we wszystkich szkołach średnich przystąpiono już do przygotowań do tegarocznych egzaminów maturalnych. W roku bieżąlym egzaminy dojrzałości zdawać będą **ostatni absolwenci 8 klasy gimnazjum starego typu.**

Ponieważ tegoroczne egzaminy rozpocząć się mają **w drugiej połowie kwietnia,** przewidziane jest, że **za kilka dni nastąpi właściwe zakończenie programu nauk w 8 klasie,** poczym rozpoczną się t. zw. repetycie, które potrwają już do samych egzaminów.

Egzaminy pisemne odbędą się w **dniach 25, 26 i 27 kwietnia,** zaś egzaminy ustne rozpoczną się w tydzień później. **Do 15 maja rozdane będą już świadectwa dojrzałości.** (i)

Paragraf aryjski

w T-wie nauczycieli szkół średnich i wyższych

Jak się dowiadujemy, towarzystwo nauczycieli szkół średnich i wyższych (TNSW), które zrzesza nauczycieli gimnazjów i liceów państwowych i prywatnych, postanowiło wprowadzić do swego statutu t. zw. **paragraf aryjski.** Wniosek w tej sprawie, podpisany przez kilka oddziałów towarzystwa, **m. in. łódzki,** przewiduje, że do towarzystwa nie mogą należyć osoby **„pochodzenia semickiego".**

W maju odbyć się ma zjazd delegatów towarzystwa, na którym wniosek powyższy poddany będzie pod głosowanie. (i).

Przed likwidacją strajku pończoszników

Jutro odbędzie się konferencja w Warszawie.—Memoriał w sprawie 40-godzinnego tygodnia pracy

Jutro, jak już donosiliśmy, w ministerstwie opieki społecznej odbędzie się konferencja z przedstawicielami przemysłowców i robotników - pończoszników, w sprawie zlikwidowania trwającego od dłuższego czasu strajku. Konferencja odbędzie się pod przewodnictwem głównego inspektora pracy dyr. Mariana Klotta. Z ramienia łódzkiego inspektoratu udaje się do Warszawy insp. inż. Kakowski.

W razie gdyby konferencja ta nie dała pozytywnego rezultatu, ministerstwo opieki społecznej zarządzi przymusowy arbitraż i powoła nadzwyczajną komisję rozjemczą. W skład tej komisji wejdą najprawdopodobniej z ramienia ministerstwa opieki społecznej nacz. Prenier, jako przewodniczący. z ramienia ministerstwa spraw wewnętrznych — naczelnik wydziału przemysłowego w urzędzie wojewódzkim inż. Głogowski i z ramienia ministerstwa sprawiedliwości — przewodniczący sądu pracy w Łodzi sędzia Kasiński.

* * *

W związku z ostatnim zebraniem robotników - Włókniarzy, na którym powzięto uchwałę, domagającą się wprowadzenia 40-to godzinnego tygodnia pracy w przemyśle włókienniczym — zwołane zostało posiedzenie komitetu wykonawczego klasowego związku włókniarzy, celem opracowania memoriału do władz w tej sprawie. Memoriał wręczy p. ministrowi opieki społecznej specjalna delegacja.

* * *

W najbliższych dniach delegacja robotników sezonowych ponownie udaje się do ministerstwa opieki społecznej w sprawie wprowadzenia pełnego tygodnia pracy i podwyżki płac o 20 proc. Ponieważ rekrutacja robotników już się rozpoczęła, związki zawodowe pragną jaknajszybciej uregulować sporne sprawy.

* * *

Dziś odbędzie się w inspekcji pracy konferencja w sprawie likwidacji strajku w przemyśle dzianym fantazyjnym.

* * *

Związek „Praca" wypowiedział wczoraj umowę zbiorową w włókienniczych drukarniach ręcznych. Umowa ta obejmowała 20 fabryk w Łodzi, Rudzie Pabianickiej, Zgierzu i Pabianicach. — Równocześnie związek zażądał w imieniu robotników podwyżki płac.

* * *

Konferencja w sprawie umowy zbiorowej dla pracowników fryzjerskich, wyznaczona na dzień wczorajszy, nie doszła do skutku i odroczona została do wtorku przyszłego tygodnia. Pracownicy fryzjerscy domagają się wprowadzenia stałych płac miast wynagrodzenia procentowego.

* * *

Referat karny inspekcji pracy ukarał wczoraj, za nieprzestrzeganie przepisów o ochronie pracy, 17 przemysłowców grzywnami w wysokości do 100 zł. każdego. (i)

Przemycał pieprz z... Litwy

Ciekawa sprawa w sądzie okręgowym

Nie bacząc na to, że przez dwadzieścia lat nie istniały pomiędzy Polską a Litwą stosunki żadnej natury i że dopiero teraz są one nawiązywane — stosunki pomiędzy przemytnikami na tej martwej granicy były ożywione i były przedmiotem ustawicznej czujności naszych posterunków celnych.

Między innymi przemycany był z Litwy do Polski pieprz.

Władze po długich badaniach ustaliły, że Zyser Lewkowicz, właściciel składu artykułów kolonialnych przy placu Boernera 3, handluje pieprzem, pochodzenia litewskiego. Poddano badaniu transport jabłek idący od granicy litewskiej do Lewkowicza i stwierdzono, że w skrzyniach, zamiast jabłek, był pieprz.

Lewkowicz, u którego znaleziono 450 kilogr. tego cennego artykułu, został przez władze skarbowe osądzony na zapłacenie grzywny w wysokości 18.000 złotych, i na zapłacenie pięciokrotnego cła, razem w wysokości 5.000 zł., z zamianą na dwa lata aresztu.

Od tego orzeczenia odwołał się Lewkowicz do sądu okręgowego. Sprawę rozpatrywał sędzia Łoziński.

Sąd zapowiedział ogłoszenie wyroku w dniu dzisiejszym. (l).

Pomoc Zimowa jest obowiązkiem

Okres 5- miesięczny ma zastosowanie tylko do tych, którzy spełnią należycie swój obowiązek

Wojewódzki Obywatelski Komitet Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Łodzi w związku z licznymi zapytaniami wyjaśnia, że **akcja zimowej pomocy bezrobotnym oparta jest na świadczeniach obywateli, których dobrowolny charakter polega na fakcie ustalenia wysokości norm ofiar przez zrzeszenia zawodowe, branżowe i inne,** obejmujące wszystkie grupy społeczne. Dobrowolność akcji miała więc zastosowanie tylko w momencie ustalenia wysokości stawek, natomiast **od chwili ustalenia tych stawek, jest ona obowiązkowa,** a ponieważ ma charakter bezwzględnie powszechny, nikt nie może wyłamać się ze świadczeń zimowych.

Akcja pomocy zimowej programowo prowadzona jest **w ciągu 5-ciu miesięcy w stosunku do bezrobotnych,** natomiast w stosunku do dzieci rodziców bezrobotnych to **ograniczenie czasu nie ma zastosowania i dzieci dożywiane będą w szkołach do końca roku szkolnego.**

Wobec niewłaściwego komentowania przez opieszałych ofiarodawców 5-miesięcznego terminu akcji zimowej, Komitet Wojewódzki wyjaśnia, że **ten okres 5-miesięczny ma zastosowanie tylko do tych osób lub instytucyj, które w tym okresie wywiążą się z obowiązku obywatelskiego w stosunku do akcji;** natomiast w stosunku do osób lub instytucyj, które w roku ubiegłym nie wywiązały się z obowiązku, względnie w roku bieżącym w okresie 5-u miesięcy nie uiszczą zaległych z roku ubiegłego i należnych za rok bieżący składek, akcja zbierania świadczeń **prowadzona będzie bez ograniczenia czasu,** aż do całkowitego w drodze zorganizowanej presji społecznej wyegzekwowania wszystkich należnych składek.

Soboty Hitlera

Prawie wszystkie ważniejsze polityczne „pociągnięcia" Hitlera miały miejsce w sobotę.

Sobota, dnia 14 października 1933 r. — Niemcy wycofują się z Ligi Narodów oraz z Konferencji Rozbrojeniowej.

Sobota, dnia 30 czerwca 1934 r. — Słynna „czystka" w szeregach partii narodowo-socjalistycznej. Zginęli między innymi gen. Schleicher i kpt. Roehm, dowódca S.A.

Sobata, dnia 9 marca 1935 r. — Ujawnienie istnienia niemieckiego lotnictwa wojskowego.

Sobota, dnia 16 marca 1935 r. — Wprowadzenie powszechnej służby wojskowej.

Sobota, dnia 7 marca 1936 r. — Obalenie Traktatu z Locarno i zajęcie przez niemieckie wojsko zdemilitaryzowanej Nadrenii.

Sobota, dnia 14 listopada 1936 r. — Obalenie klauzuli Traktatu Wersalskiego w sprawie wolności dróg wodnych.

Sobota, dnia 16 stycznia 1937 r. — Ogłoszenie prawa o zamknięciu Kanału Kilońskiego dla obcych okrętów wojennych.

Sobota, dnia 5 lutego 1938 r. — Ogłoszenie szczegółów, dotyczących zmian na stanowiskach naczelnych armii oraz przejęcie przez Hitlera naczelnego dowództwa.

Sobota, dnia 12 lutego 1938 r. — Spotkanie Hitlera i Schuschnigga w Berchtesgaden, następstwem czego było zamianowanie Seyss-Inquarta ministrem spraw wewnętrznych.

Sobota, dnia 12 marca 1938 r. — Wjazd Hitlera do Austrii.

Radioprogram

ŚRODA, dnia 23-go marca 1938 r.

6.15—6.20: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze" 6.20—6.40: Gimnastyka. 6.40—7.00: Muzyka (pł.). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.15: Przerwa. 11.15—11.40: Audycja dla szkół: 1) „Brzydkie kaczątko" — bajka Andersena; 2) Muzyka (płyty). 11.40—11.57: Szwedzkie pieśni ludowe.

11.57—12.03: Sygnał czasu Warszawy i Hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—15.00: Huzyka symfoniczna (płyty). 15.00—15.10: Literatura przez mikrofon dla wszystkich. — Fragment z powieści „Tęcza nad miastem" Jana Wiktora. 15.10—15.27: Śpiewa Beniamino (płyty). 15.27—15.30: Łódzkie wiadomości sportowe. 15.30—15.45: Wiadomości gospodarcze. 15.45—16.00: Ludwik Pasteur — Pogadanka dla dzieci starszych; wygłosi Wacław Frenkiel. 16.00—16.15: Uczmy się mówić — audycja w opracowaniu dyr. Teofila Trzcińskiego. 16.15—16.50: Obrazki muzyczne i piosenki dla dzieci. Wykonawcy: Zofia Szafranowka i Irena Lipczyńska (fortepian na 4 ręce, Lwów) i Maria Dobrowolska-Gruszczyńska — śpiew, prof. Ludwik Urstein — akomp. (W-wa). W programie: Utwory fortepianowe na 4 ręce D. E. Ingelbrechta oraz piosenki dziecięce Colonna-Walewskiej do słów Z. Rogoszówny.

16.50—17.00 Pogadanka aktualna.

17.00—17.15: Odczyt—„20-lecie armii czerwonej"

17.15—17.50: Łódzka orkiestra salonowa pod dyr. Teodora Rydera (z Łodzi na W.R.P.).

17.50—18.00: Co robić z dzieckiem po ukończeniu szkoły — odczyt wygłosi inż. dr. Bronisław Biegeleisen (Kraków).

18.00—18.10: Wiadomości sporowe.

18.10—18.15: Wiadomości sportowe lokalne.

18.15—18.40: Mistrzowie skrzypiec (płyty).

18.40—18.55: Pogadanka społeczna p. t. „Co nazywany uczniowskim samorządem" — wygłosi Stefan Młodkiewicz.

18.55—19.00: Odczytanie programu.

19.00—19.20: „Za robotą" — epizod z powieści „Kamienica wielkiego miasta" — Władysława Pawlaka.

19.20—19.35: Pieśni Cezara Cui do słów Mickiewicza w wykonaniu Aleksandra Karpackiego (z Poznania).

19.35—19.55: Żelazowa Wola w nowej szacie — dialog dyskusyjny Witolda Hulewicza i Tymona Terleckiego.

pięknej„ nej wglOśds shrdlu cmfwyp kk

19.55—20.30: Recital śpiewaczy Hanny Radlińskiej (sopran). Przy fort. Zofia Romanowska.

20.30—20.45: Felieton popularny p. t. „Sprawy robotnicze na gruncie międzynarodowym' — wygłosi Kazimierz Lipnicki.

20..45—20.55: Dziennik wieczorny.

20.55—21.00: Pogadanka aktualna

21.00—21.45: Koncert chopinowski w wykonaniu Leopolda Muenzera.

21.45—22.00: „Nieprzemijający urok poezji": — kwadrans poetycki p. t. „Piękno rzeczy czarnoleskiej". Opracowanie J. Miernowskiego.

22.00—22.50: Koncert popularny w wykonaniu P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga.

22.50—23.00: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy, komunikat meteorologiczny.

23.00—23.30: Muzyka taneczna (płyty).

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.45 SOFIA: „La Traviata" — opera Verdiego.

20.00 PRAGA II: Koncert symfoniczny.

20.15 RADIO ROMANIA: „Wiedeńska krew" — operetka Jana Straussa.

20.55 HILVERSUM I: Koncert symfoniczny. Dyr. Arturo Toscanini.

21.00 RZYM: „Proserpina" — opera Bianchi'ego (transm. z La Scali).

21.30 RADIO PARIS: „Na paryskiej fali" — program rozrywkowy.

TEATR POLSKI.

Dziś o godz. 8.30 wiecz. wznowienie sztuki, osnutej na tle wielkiej wojny — „Kres wędrówki' Sheryffa. Udział w widowisku tym wyreżyserowanym przez dyr. H. Morycińskiego bierze mistrz Józef Węgrzyn, a dalej: Bończa, Hańcza, Łabędzki, Niwiński, Nowosielski, Pągowski, Szymański, Wichniarz, Zoner i inni.

„Kres wędrówki" powtórzony będzie jutro w czwartek również o godz. 8.30 wiecz.; w piątek „Nie-boska komedia" w inscenizacji L. Schillera.

TEATR KAMERALNY.

Dziś inauguracyjne przedstawienie hebrajskiego zespołu „Habima". Warto przypomnieć, że teatr ten otrzymał na wystawie światowej w Paryżu Grand Prix za sztukę „Uriel Acosta". Sztukę tę w reżyserii A. Granowskiego ujrzymy dziś, w środę i w czwartek o godz. 8.30 wiecz., w piątek i w sobotę zaś zaprezentowany będzie słynny „Dybuk' w reż. Wachtangowa.

TEATR POPULARNY

Dziś, w środę i w piątek o godz. 4-ej po poł. dla młodzieży szkół powszechnych „Figle Skapena" Moliera.

Dziś, w środę i w czwartek o godz. 8.15 wiecz. komedia A. Grzymały-Siedleckiego „Oj mężczyźni, mężczyźni" w reżyserii St. Wronckiego, a wykonaniu Dunajewskiej, Relewicz-Ziembińskiej, Skrzydłowskiej, Sykulskiej, Dejunowicza, Kopczewskiego, Leszczyńskiego, Winawera i St. Wronckiego.

TEATR W FILHARMONII.

Z powodu koncertu dziś spektakl zawieszony. Jutro po raz ostatni powtórzona będzie po cenach ulgowych, operetka „Komediant" z udz P. Bursteina i L. Lux.

ROSALIA CHLADEK TAŃCZY W FILHARMONII.

Tancerka Rosalia Chladek przyjeżdża na dwa występy do Łodzi w dniach 28 i 29 marca r. b. o godz. 20.45 w sali Filharmonii, przyczym każdego wieczoru dany będzie inny program.

Już dzisiaj kasa przedsprzedaży w kawiarni Ziemiańskiej czynna jest od godz. 12—2-ej i od 5—7-ej wiecz. W dniu przedstawień bilety do nabycia w sali Filharmonii.

WYSTAWA PRAC S. FINKELSTEINJA.

Trwający już z górą od tygodnia pokaz prac Samuela Finkelsteina, jednego z najbardziej utalentowanych i cenionych malarzy w Łodzi, wzbudził szerokie zainteresowanie w najszerszych kołach miłośników plastyki naszego miasta.

Wystawa mieści się w lokalu T-wa Humanitarnego przy ulicy Piotrkowskiej 90.

ODCZYT W ZWIĄZKU MAJSTRÓW.

W dniu 24 b. m. o godz. 9-ej wiecz. odbędzie się w lokalu Związku Majstrów Przemysłu Włókienniczego przy ulicy 6-go Sierpnia Nr. 4 odczyt p. Jumricha p. t. „Farbowanie pończoch z jedwabiu sztucznego i naturalnego". — Wstęp bezpłatny.

„Stalin—najlepszy faszysta w Europie"

Po sensacyjnych wydarzeniach ostatnich dni, pojawiła się w Anglii wersja o przymierzu pomiędzy Sowietami a... Niemcami. — Politycy twierdzą, że nie ma już rzeczy niemożliwych

Londyn, w marcu.

Tytuły na pierwszych stronach pism angielskich były tak wymowne, że nikt nie czytał treści depesz. Wszystkie niemal pisma zwracały uwagę, że nie chodzi o to, czy „Anschluss" jest sprawiedliwym posunięciem, czy nie, ale rzecz polega na tym, że **w Europie — nie w Afryce, ani w Azji, lecz właśnie w Europie! — pięść zyskuje sobie co raz większy posłuch.** Obok sensacyjnych tytułów główną treścią artykułów prasy angielskiej w ciągu ostatnich dni była teza:

— **Koniec pertraktacyj angielsko-niemieckich!**

Prasa opozycyjna okazuje jeszcze bardzo wiele wyrozumiałości w stosunku do Chamberlaina, stwierdzając w tonie umiarkowanym, że polityka premiera poniosła fiasko i że obecne wypadki europejskie to są niewątpliwie **skutki odejścia ministra Edena...**

Gabinet angielski zdaje sobie dokładnie sprawę, że obecnie może naprawić błąd tylko jasną i wyraźną decyzją. Nie można, oczywiście, zmienić przeszłości, ale trzeba pomyśleć o dniu jutrzejszym.

Czechosłowacja — oto słowo, które nasuwa się każdemu, zastanawiającemu się nad polityką ostatnich dni. Ale trzeba stwierdzić, że przeciętny Anglik czuje mniej sentymentu do Czechosłowacji, niż do Austrii. Austria jest mu poniekąd bliższa: — Wiedeń, Salzburg... Jeżeli więc Anglicy nie stanęli w obronie Wiednia, czy można się spodziewać że bronić będą Pragi... Napewno nie... Ale obecny kryzys polityczny w Anglii polega właśnie na tym, że decydujące pytanie brzmi inaczej. Nie chodzi ani o Wiedeń, ani o Pragę, lecz o inną kwestię:

— **Czy Anglia wszystko zniesie tak spokojnie .. Czy Anglia może pozwolić Niemcom na swobodne działanie bez żadnych ograniczeń,... W grę wchodzą ponadto pewne wartości moralne i prestiżowe o których tak często wspominali w swych przemówieniach angielscy mężowie stanu... Czyżby więc to były tylko puste słowa ... Czyżby więc rację mieli ci, którzy powołują się na obłudę oraz egoizm Anglików ..**

Trudno przewidzieć, jaki obrót przyjmie ostatecznie obecny kryzys polityczny w Anglii, wszystko jednak przemawia za tym, że rząd brytyjski będzie musiał liczyć się z nastrojami i opinią publiczną kraju.

Powiadają m. inn., że Niemcy nie odważyłyby się nigdy na podobny krok gdyby nie odpowiednie warunki zewnętrzne, jak **kryzys gabinetowy we Francji, dymisja Edena it.d** Do tych zewnętrznych warunków politycy angielscy zaliczają również **cuchnący proces moskiewski.** Wszystkie pisma angielskie, zarówno stołeczne jak i prowincjonalne, stwierdzają, że najwięksi wrogowie Sowietów nie mogliby wykombinować **większej i skuteczniejszej kompromitacji Rosji Sowieckiej.** Wzajemne oskarżenia o zdradę i działanie na szkodę państwa sowieckiego wytworzyło tego rodzaju atmosferę, że nawet najbardziej fantastyczne pogłoski są traktowane jako prawdopodobne. Oto jeden z tygodników londyńskich „News" podał ostatnio wiadomość, że w najbliższym czasie należy oczekiwać **porozumienia politycznego między Stalinem i Hitlerem...** Podstawą przymierza ma być... wspólna platforma antykapitalistyczna!

W pewnych kołach politycznych przyjęto tę wersję jak wiele innych z gatunkiem sensacyj, które zaskoczyły polityków w ciągu ostatnich dni.

Zresztą, czy „Giornale d'Italia" nie nazwało ironicznie Stalina **„jednym z najlepszych faszystów europejskich"?...**

S. P.

Historia Habimy

W dniu dzisiejszym rozpoczyna w Łodzi gościnne występy słynny hebrajski teatr „Habima". W związku z tym warto sobie przypomnieć — bodaj w skrócie — historię tego teatru.

W 1917 roku grupa młodych entuzjastów postanowiła założyć teatr hebrajski.

Grupa założycieli składała się z dziesięciu osób, które nawiązały kontakt ze słynnym Stanisławskim, dyrektorem Moskiewskiego Teatru Artystycznego, prosząc go o kierownictwo i pomoc. Stanisławski odniósł się do nowego teatru bardzo życzliwie i przydzielił im swego najzdolniejszego asystenta, Wachtangowa, jako reżysera. Z jego pomocą powstało małe studio i szkoła sztuki dramatycznej. Po roku pracy Studio wystawiło cztery jednoaktowe sztuki

Gorące przyjęcie, zgotowane przez moskiewski świat artystyczny zachęciło do dalszej pracy

Studia stały się intensywniejsze, zorganizowano wykłady ze wszystkich dziedzin sztuki teatralnej. Wreszcie postanowiono wystawić „Dybuka" An-skiego. Lecz Wachtangow zachorował, próby zostały przerwane, aby więc nie tracić czasu, teatr wystawił pierwszą dłuższą sztukę „Żyda wiecznego tułacza" Pińskiego pod kierownictwem innego ucznia Stanisławskiego, Meczediłowa. Sztuka miała powodzenie, i gdy Wachtangow powrócił do zdrowia i zabrał się podownie do „Dybuka", sukces Habimy, jako teatru, był już zapewniony, mimo że, pierwszy reżyser — Wachtangow — zmarł przed pierwszym przedstawieniem.

W 1925 roku Habima opuściła Moskwę i odbyła dłuższe tournee po Europie i Ameryce, grając w 22 państwach i 125 miastach. Przed kilku laty trupa osiedliła się w Palestynie, gdzie przyłączyli się do niej artyści Palestyńskiego Teatru Hebrajskiego, zorganizowanego przez M. Gnessina, jednego z założycieli Habimy.

Habima ma w swoim repertuarze sztuki Szekspira, Moliera, Calderona, Szalom Alejchima, Shawa i Somerset Maughama, wystawiane pod kierownictwem wybitnych reżyserów jak Granowski, Diky, Czechow i Jessner.

W 1930 roku Habima rozpoczyna drugie tournee po Europie, odwiedzając Francję, Polskę, Włochy, Danię, Szwecję oraz Anglię.

Trupa jest zorganizowana na ściśle spółdzielczych zasadach. Zarząd jest wybierany z pośród aktorów. System „gwiazdorów" zupełnie nie ma zastosowania. Artyści, bez względu na osobiste zalety, grają na zmianę wszystkie ważniejsze role, nawet w sztukach, jak „Dybuk" role Lei i Hanana są na przemian wykonywane przez różnych aktorów.

Przedstawienia Habimy w Palestynie odbywają się w teatrach Tel-Awiwu i Jerozolimy oraz pod gołym niebem w licznych koloniach wobec licznych rzesz widzów, nietylko Żydów, ale i Arabów.

Gościnne występy w „Casanovie"

Manuelo Bianko przyjeżdża do Łodzi

Manuelo Bianko, słynny śpiewak argentyński, którego występy w „Filharmonii w ubiegłym roku spotkały się z tak gorącym przyjęciem, niebawem znów przyjeżdża do Łodzi. Manuelo Bianko, po dłuższej podróży artystycznej po całej Europie, tylko na krótki okres zawita do Polski. Dyrekcji dancingu „Casanova" udało się go pozyskać na szereg występów, które będą stanowić nielada sensację.

Dziś w „Casanovie", jak codziennie, five z pełnym programem artystycznym. Panie łowią rybki i zdobywają cenne nagrody. —

Wieczorem, „Casanova" zapowiada nowe atrakacje. Będziemy się bawić do świtu przy dźwiękach orkiestry Fr. Witkowskiego.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Wieści sportowe

Polska—Estonia 12:4

Nowe zwycięstwo pięściarzy polskich

Tallin, 22 marca.

Reprezentacja pięściarska Polski po zwycięstwie w meczu z reprezentacją Finlandii przybyła do Tallinu, gdzie stoczyła spotkanie międzypaństwowe z reprezentacją Estonii. Również i ten mecz zakończył się zwycięstwem Polaków i to nawet w wyższym stosunku, bo 12:4. Polacy zaprezentowali się lepiej niż w Helsinkach i spotkanie wygrali najzupełniej zasłużenie. Sześć zwycięstw i dwie porażki to bilans meczu w Tallinie. —Poza Kajnarem i Dorobą, wszyscy pozostali Polacy wygrali swe spotkania.

W wadze muszej Sobkowiak pokonał na punkty Torpela. Poza pierwszą rundą dość wyrównaną, w dwuch pozostałych Sobkowiak miał wyraźną przewagę

W wadze koguciej Koziołek wypunktował Gridina. Przeciwnik Polaka, stawiający dość silny opór był jednak w trzeciej rundzie zupełnie wyczerpany.

W wadze piórkowej znakomity Czortek pokonał na punkty Seeperema, mając przewagę specjalnie w drugiej i trzeciej rundzie.

W wadze lekkiej Polska straciła pierwsze punkty, bowiem Kajnar przegrał na punkty z Kanep. Estończyk miał wyraźną przewagę przez ostatnie dwie rundy.

W wadze półśredniej Wasiak znokautował w drugiej rundzie Stepulova.

W wadze średniej, łodzianin Pisarski mając przez cały czas zdecydowaną przewagę, pokonał na punkty Estończyka Reinke.

W wadze półciężkiej Doroba doznał porażki na punkty w spotkaniu z Raadikiem.

W wadze ciężkiej Piłat pokonał przez techniczne k. o. w drugiej rundzie Kolu. Estończyk był w czasie walki kilka razy na deskach i w drugiej rundzie sędzia przerwał nierówną walkę.

Jędrzejowska zbiera

laury w Cannes

Cannes, 22 marca.

Międzynarodowy turniej tenisowy w Cannes zakończył się **nowym wielkim tryumfem Jadwigi Jędrzejewskiej, która** podobnie, jak i w poprzednim turnieju, zdobyła aż **trzy tytuły mistrzowskie.** — W grze pojedyńczej pań, jak już podaliśmy, Polka pokonała Angielkę Weivers 6:2, 5:7, 6:4.

W grze podwójnej pań Polka wraz z Angielką Thomas pokonała w finale parę Weivers — Roy 6:4, 6:4.

W grze mieszanej Jędrzejowska wraz z Francuzem Brugnon odniosła zwycięstwo w finale nad parą Thomas—Hebda 6:4, 1:6, 6:2.

W grze pojedyńczej panów zwycięstwo odniósł austriacki tenisista (obywatel polski) hr. Baworowski, bijąc w finale Szweda Schroedera 2:6, 6:3, 3:6, 6:1, 6:3. — W grze podwójnej panów para francusko-szwedzka Brugnon-Schroeder, pokonała w finale parę Baworowski—Metaxa 4:6, 6:0, 4:6, 6:1, 6:4.

W rozgrywce handicapowej w finale król szwedzki mister G. wraz z Schroederem przegrali z parą Duplaix—Strauss 6:3, 3:6, 6:0.

Porażka reprezentacji piłkarskiej

w meczu treningowym z Polonią

Warszawa, 22 marca.

Reprezentacja piłkarska Polski rozegrała spotkanie treningowe z drużyną ligową stołecznej Polonii. Spotkanie zakończyło się niespodziewanie rekordowym zwycięstwem Polonii w stosunku 7:1. — Reprezentacja zagrała mecz ten skandalicznie.

Atak zespołu reprezentacyjnego nie umiał zdobyć się na żadną kombinację, a inne linie spisały się nie lepiej. W Polonii na pierwszy plan wybił się Kula, a pozatym dobrze zagrali Nawrot, Zdak i Strauch.

Wacker nie przyjedzie

jednak do Łodzi

Zapowiedziany na niedzielę, 27-go b. m., mecz piłkarski w Łodzi między ŁKS-em a wiedeńskim Wckerem nie odbędzie się, gdyż we wtorek przed południem nadeszła pod adresem drużyny łódzkiej z Wiednia depesza treści następującej: „Jesteśmy zmuszeni, niestety, mecz na 27 b. m. odwołać. List w drodze. — Wacker".

Mecz bokserski

IKP—Hakoah

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się o godzinie 12.30 w sali Filharmonii towarzyski mecz bokserski I.K.P. — Hakoah. W programie tego meczu przewidziany jest szereg atrakcyjnych walk, a między inn.: Szwed — Rosman w wadze muszej, Spodenkiewicz — Fagot w wadze piórkowej, Kowalewski — Mossman w wadze lekkiej, Więckowski — Wdowiński w wadze półśredniej i Pietrzak — Moszkowicz w wadze półciężkiej.

Tramwajarze walczą

o mistrzostwo szermiercze Polski

Drużyna szermiercza tegorocznego mistrza Łodzi K.S. Tramwajarze, jedzie na 26—27 b. m. do Warszawy, gdzie rozegra półfinałowe spotkania o mistrzostwo drużynowe Polski z warszawską Polonią i poznańskim WKS-em. W drugim półfinale w Katowicach walczyć będą: Sokół—Macierz (Lwów), A.Z.S. (Kraków) i Pierwszy Śląski Klub Szermierczy. Do finału wejdą zwycięzcy spotkań półfinałowych oraz Policyjny K.S. Katowice, jako zeszłoroczny mistrz Polski.

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu własnym przy ulicy Kazimierza Nr. 39 uległa poważniejszemu oparzeniu 28-letnia Genowefa Felisiak, odnosząc ogólne obrażenia ciała. Poszkodowaną opatrzył lekarz pogotowia ratunkowego.

* * *

Na ulicy Zachodniej przejechana została przez wóz 51-letnia Szejwa Felsztyner, zam. przy ulicy Kamiennej Nr. 38. Poszkodowana odniosła rany głowy i tułowia. Przejechana ona została wskutek własnej nieostrożności.

* * *

Adam Dębowski, zamieszkały przy ul. 11-go Listopada Nr. 56, spadł z wozu na bruk uliczny na ulicy Gdańskiej. Dębowski odniósł obrażenia cielesne i został przez lekarza pogotowia przewieziony w stanie poważnym do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

Poszkodowany siedział jako konwojent na samym szczycie mocno załadowanego wozu.

* * *

W hucie szklanej „Ge-Ha" przy ul. Nowej Nr. 22 rozegrała się krwawa bójka pomiędzy kilku robotnikami. Pogotowie udzieliło doraźnej pomocy Michałowi Łempiszowi (Marysińska 40) i Ignacemu Zbierkowskiemu (Nowa 22). Obu przewiezino w stanie b. osłabionym do domów. Bójkę sprowokować miał Łempisz, przybyły w stanie nietrzeźwym do pracy.

* * *

Przy zbiegu ul. Strycharskiej i Krakusa kilku osobników pod przewodnictwem Kazimierza Sobczyka (Krakusa 2) napadło na powracającego do domu Alfreda Okrójca (Łączna 4), bijąc go dotkliwie. Poza ranami głowy lekarz pogotowia stwierdził wybicie kilku zębów. Policja wdrożyła dochodzenie.

Jan Bujała (Przędzalniana 13) doniósł policji, iż w czasie libacji w mieszkaniu Jana Króla (Obywatelska 41) pobity został przez Króla i Stanisława Leśniewicza (Obywatelska 41), przy czym napastnicy zrabować mieli poszkodowanemu 65 złotych w gotówce. Policja wdrożyła dochodzenie.

Z bagażowni stacji Łódź-Fabryczna na szkodę Henocha Monita (Sienkiewicza 22) skradziono dwie paczki, zawierające palta, a przedstawiające wartość 800 złotych.

Na strychu domu przy ul. Brzezińskiej Nr. 7 wybuchł pożar w godzinach wieczorowych. Na miejsce wyruszył pierwszy pluton straży i po upływie kilkunastu minut ogień ugasił. Okazało się, że paliła się smoła w kominie. Straty nieznaczne.

W fabryce „Polesie" przy ulicy Kątnej Nr. 12 uległ wypadkowi przy pracy Brunon Miller, zamieszkały przy ul. Nowo-Pańskiej Nr. 144. Miller odniósł rany szarpane dłoni. Poszkodowanego przewieziono karetką pogotowia do lecznicy Ubezpieczalni Spłecznej.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 23 marca 1938 r.

Sytuacja Niemiec w roku 1914-tym i obecnie

W obliczu aktualnej sytuacji międzynarodowej — nadwyraz ciekawe są wyniki badań na temat gospodarczego przygotowania Niemiec do wojny opublikowane w tak autorytatywnym piśmie fachowym, jakim jest „Economist", a oparte na piętnastu źródłowych pracach niemieckich wojskowych i ekonomistów.

Oto główne myśli:

W przededniu wojny 1914—18 Niemcy były tuż za Francją, a obok Anglii — drugim na liście największych k r a j ó w w i e r z y c i e l s k i c h świata. Dzisiaj są zdecydowanie d ł u ż n i c z y m krajem. Rezerwa złota Reichsbanku wynosiła 23 czerwca 1914 r. 1.71 miliarda (dzisiaj — ok. 50 mil.!)

Ten moment — i przez nas tutaj kilkakrotnie podnoszony — sprawia, że na wypadek wojny będą Niemcy mogły tylko przez bardzo krótki czas zaopatrywać się w krajach neutralnych. Sytuacja ich jest więc bez żadnego porównania g o r s z a a n i ż e l i w r o k u 1914.

Miarodajni fachowcy wojskowi niemieccy jak gen. Marx, płk. Thomas z min. wojny odrzucają dzisiaj tezę, jakoby klęskę spowodowało „uderzenie w plecy" ze strony partii, tezę która oddała tak poważne usługi propagandowe nar. socjalistom przy zdobywaniu władzy; ci sami eksperci wojskowi twierdzą natomiast, że klęskę wywołał b r a k ż y w n o ś c i. Ciż eksperci mówią, że wojna sprawia zreguły ubytek mniej więcej 20 proc. w zbiorach zbóż, a podnosi spożycie skomasowanych w armiach mężczyzn o jakieś 20 proc.; kraj jest przeto dopiero wtedy przygotowany do wojny, gdy jego zbiory przekraczają o około 40 proc. normalne spożycie! Niemcom dzisiejszym j u ż o b e c n i e b r a k 2 0 p r o c. Ich sytuacja nie jest lepsza, a raczej gorsza.

Jak wygląda zaopatrzenie Niemiec w s u r o w c e poza-żywnościowe? W r. 1913 Niemcy produkowały 28,6 mil ton stali, obecnie — tylko 7,3 (głównie wskutek oderwania Alzacji i Lotaryngii). Nie trzeba chyba dużo mówić o znaczeniu tego artykułu dla gotowości zbrojnej kraju. Czy znany program Herman Göring Werke w tej dziedzinie przyniesie zmianę na lepsze — można wątpić. Główna słabość jednak Niemiec leży w b r a k u b e n z y n y. Fachowcy niemieccy obliczają zapotrzebowanie roczne wielkiego mocarstwa prowadzącego współczesną wojnę mniej więcej zgodnie na 12—15 mil. tonn benzyny, inni fachowcy określają je na 15—20 mil. tonn. Niemcy opierają się w swych nadziejach na dobywanie benzyny z węgla; potrzeba mniej więcej 4 i pół tonny węgla dla uzyskania jednej tonny benzyny; dla zaspokojenia swego wojennego zapotrzebowania musiałyby więc powiększyć wydobycie węgla do 70—90 mil. tonn, co się wydaje nader mało prawdopodobnym.

Te wszystkie, w najwęższym przez nas skrócie odtworzone, przesłanki ekonomiczne, wsparte nadto rozważaniami na temat współczesnej psychologii wojennej i morale żołnierza — które tu pomijamy — doprowadzają rzeczoznawcę angielskiego do wniosku, że N i e m c y s ą t e r a z o w i e l e m n i e j z d o l n e d o p r o w a d z e n i a w o j n y, a n i ż e l i b y ł y w s i e r p n i u 1 9 1 4 r o k u.

az.

Nowe fabryki w COP

Jak się dowiadujemy, dobiegają końca pertraktacje w sprawie budowy na terenie Mielca fabryki obuwia firmy „Leo" oraz budowy walcowni stali. Obie fabryki zatrudniać będą około 600 robotników. W Komorowie, pow. opatowskiego, uruchomiona została fabryka maszyn i narzędzi rolniczych, w której znalazło zatrudnienie 80 robotników.

Całe społeczeństwo musi się zjednoczyć w akcji pomocy zimowej

18,242 tysiące bel bawełny

wyłuszczono ze zbiorów amerykańskich 1937 roku

W dniu 21 bm. Departament Handlu w Waszyngtonie wydał ostatni raport w sprawie wyłuszczenia bawełny ze zbiorów 1937 roku.

Według ostatecznych obliczeń wyłuszczono 18.242.000 bel.

Po ogłoszeniu tego sprawozdania notowania bawełny na giełdzie w Nowym Yorku uległy pewnemu **załamaniu się**, co wyraziło się **w spadku kursów** w porównaniu z notowaniami na tej giełdzie w dniu 19. bm. w granicach **od 9 do 10 punktów.**

Zdaniem tutejszych agentów bawełnianych, zniżka nie może być traktowana; jako objaw stały. Możliwe jest, że w **najbliższym czasie nastąpi zwyżka kursów, gdyż zarządzenia rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej idą w kierunku ograniczenia obszarów pod zasiew bawełny.**

Analogicznie do giełdy bawełnianej w Nowym Jorku zareagowała i giełda bawełniana w Liverpoolu. Jednak na tej giełdzie zniżka ta była minimalna, notowania bowiem z dnia 21 bm., w porównaniu z notowaniami, jakie obowiązywały w dniu 19 bm. **zniżkowały w granicach od 2 do 3 punktów.**

W przeciwieństwie do wyżej wymienionych giełd, giełda bawełniana **egipska** w dniach ostatnich **wykazuje tendencję mocniejszą.** Bawełna **„Sakellaridis"** w dniu 21 bm. **zwyżkowała** w porównaniu z notowaniami z dnia 19 bm. w granicach **od 8 do 12 punktów**, gatunek **„Giza 7"** w granicach od **10 do 15 punktów**, wreszcie gatunek **„Ashmouni"** od 8 do 14 punktów.

Silny wzrost cen metali

Ostatnie wypadki polityczne w Europie odbiły się silnie na rynkach surowcowych, a zwłaszcza na rynku metali nieżelaznych. Szczególnie oświadczenie premiera Chamberlaina o konieczności dalszych zbrojeń angielskich spowodowały wzmożony popyt i wzrost cen metali na giełdzie londyńskiej. Bardzo mocną tendencję wykazała miedź, podniosły się także znacznie ceny cyny, cynku i ołowiu.

Niejednolita tendencja dla walorów

przy dużych obrotach na łódzkim rynku prywatnym

Na rynku walorów zanotowano w dniu wczorajszym **tendencję niejednolitą** dla **papierów wartościowych.** 4 i pół proc. państwowa pożyczka wewnętrzna uległa **zwyżce o 25 punktów** do 65.25 w płaceniu, 66.25 w żądaniu. 5 proc. pożyczka konwersyjna **zwyżkowała o 100 punktów,** dochodząc do 73 w płaceniu, 74 w żądaniu. Natomiast 3 proc. pożyczka inwestycyjna zarówno I jak II emisji uległa **zniżce po 50 pkt.,** spadając do 83 w płaceniu, 84 w żądaniu (I emisja) oraz 82,50—83.50 (II emisja). 4 proc. pożyczka konsolidacyjna **zwyżkowała o 25 punktów** do 67.75 w płaceniu, 68.75 w żądaniu. 4 proc. pożyczka dolarowa uległa **zniżce o 50 punktów,** spadając do 41 w płaceniu, 42 w żądaniu.

Na łódzkim rynku prywatnym dokonywano wczoraj również dość dużych obrotów 4 i pół proc. pożyczką ziemską po kursie 62 w płaceniu, 63 w żądaniu.

Z papierów proc. prywatnych 5 proc. łódzkie listy zastawne serii X K uległy **zniżce o 50 punktów,** spadając do 63 w płaceniu, 64 w żądaniu. **50 punktową zniżkę** zanotowano również dla 5 proc. warszawskich listów zastawnych nowych do 69,50 w płaceniu, 70.50 w żądaniu.

Z papierów dywidendowych akcjami Banku Polskiego obracano na łódzkim rynku prywatnym po kursie 112 w płaceniu, 113 w żądaniu, a akcjami zakładów żyrardowskich po kursie 69 w płaceniu, 70 w żądaniu.

Zainteresowanie papierami wartościowymi na rynku łódzkim było w dalszym ciągu **duże.** Szczególnie dużych obrotów dokonywano 5 proc. pożyczką konwersyjną oraz 4 proc. pożyczką konsolidacyjną. Pod wieczór tendencja nieco osłabła.

Bonifikaty przy spłacie zaległości podatkowych

Doniosłe wyjaśnienie Ministerstwa Skarbu z dn. 4 b. m.

W związku z niejednolitą interpretacją przez Urzędy Skarbowe przepisów rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 15.IV.1935 o ulgach w spłacie zaległości podatkowych, Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dn. 4 marca 1938 r. L. D .V. 4599/1/38 wyjaśniło, co następuje:

„Rozporządzenie Ministra z dn. 15.IV. 1935 o ulgach w spłacie zaległości podatkowych (Dz. Urz. Min. Skarbu z 1936 r. Nr. 11 poz. 369) przewiduje w § 5 bonifikaty zaległości podatkowych z przed 1-go kwietnia 1934 r. odroczonych do 31 marca 1938 r. (w wysokości 10 proc., 15 proc., 20 proc. i 25 proc.) dla tych płatników, którzy w ciągu każdego z lat budżetowych: 1934/35, 1935/36, 1936/37 i 1937/38 uiszczą przepisany im w każdym z tych lat podatek.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że niektóre urzędy skarbowe określenie **„podatek przypisany w roku budżetowym"** rozumieją w znaczeniu czysto technicznym, a mianowicie w znaczeniu daty dokonania przypisu podatku w księdze bierczej. Skutek tej interpretacji jest taki, że w przypadku, gdy płatnikowi przypisano podatek w księdze bierczej np. w lutym 1936 r. (rok budżetowy 1935/36), a nakaz płatniczy doręczono mu dopiero w kwietniu tego roku (rok budżetowy 1936/37) — **pozbawia się płatnika prawa do bonifikaty i dalszej, ulgi ponieważ nie uiścił on i z natury rzeczy nie mógł uiścić podatku w tym roku budżetowym, w którym mu go przypisano.**

Interpretacja ta nie jest zgodna z intencją, wynikającą wyraźnie z § 5. Przez **„podatek przypisany w roku budżetowym" rozumieć należy nie datę dokonania przypisu w księdze bierczej, lecz datę powstania zobowiązania podatkowego u płatnika, co następuje po doręczeniu mu nakazu płatniczego.** Biorąc pod uwagę przykład wyżej podany, należy przy takiej interpretacji dojść do wniosku, że płatnikowi dokonano przypisu nie w roku budżetowym 1935/36, lecz w roku budżetowym 1936/37 i że w związku z tym płatnik nie traci prawa do bonifikat i dalszych ulg, ale korzysta z nich na zasadach przewidzianych w §§ 5 i 5a.

Doszło również do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że niektóre urzędy skarbowe niewłaściwie interpretują §§ 9 i 10 omawianego rozporządzenia uważając iż **spłata zaległości obligacjami 6 proc. Pożyczki Wewnętrznej (Narodowej) i 5 proc. Pożyczki Konwersyjnej z 1924 r. pozbawia płatnika prawa do bonifikat przewidzianych w § 9.** Iterpretacja taka jest zupełnie błędna, gdyż § 10 wyraźnie stanowi, że **bonifikaty przewidziane w § 9 służą właśnie tym płatnikom, którzy zaległości odroczone do dnia 31 marca 1938 r. spłacą wspomnianymi obligacjami.**

Urzędy skarbowe, które na skutek błędnej interpretacji §§ 5, 9 i 10 omawianego rozporządzenia pozbawiły płatników służących im ulg z tego rozporządzenia, **powinny decyzje swe sprostować zgodnie z wyjaśnieniami wyżej podanymi.**

Podatki

PROMULGOWANIE USTAW PODATKOWYCH.

Nowe ustawy podatkowe, przyjęte ostatnio przez ciała ustawodawcze, ogłoszone będą w najbliższych dniach — w początkach kwietnia. Prace nad rozporządzeniami wykonawczymi do tych ustaw są w pełnym toku. Jak dowiadujemy się, rozporządzenie o ryczałcie ogłoszone ma być w przyszłym tygodniu.

OKÓLNIKI SKARBOWE W „DZIENNIKU USTAW".

Okólniki ministerstwa skarbu w kwestiach ulg podatkowych i wszystkich innych kwestyj, dotyczących płatników, ogłoszone będą w najbliższym czasie w „Dzienniku Ustaw", jako rozporządzenia ministra skarbu. Jest to zmiana ważna dla wszystkich płatników, gdyż dotychczas władze sądowe często odrzucały powołania się płatników na okólniki, wychodząc z założenia, że okólnik jest tylko wewnętrznym zarządzeniem organów skarbowych, a nie tworzy żadnej normy prawnej.

Handel zagraniczny

PODZIAŁ KONTYNGENTÓW WYWOZOWYCH.

Ministerstwo przemysłu i handlu ustaliło szczegółowy tryb postępowania przy podziale kontyngentów wywozowych przez zrzeszenia branżowe. W myśl nowych postanowień zrzeszenia branżowe opracowują projekty zasad podziału kontyngentów wywozowych i przedkładają je do zatwierdzenia ministerstwu przemysłu i handlu za pośrednictwem Rady Handlu Zagranicznego, która obowiązana jest zaopatrzyć te projekty swoją opinią.

Odstępowanie kontyngentów jest niedopuszczalne, niedopuszczalne jest również przekraczanie w wywozie przydziałów z kontyngentów wywozowych.

PRZYJMOWANIE PODAŃ OD IMPORTERÓW

Ministerstwo przemysłu i handlu zarządziło, aby izby przemysłowo-handlowe i organizacje gospodarcze, upoważnione do przyjmowania podań od importerów, udzielały ubiegającym się o przywóz w momencie składania przez nich podań — właściwych informacyj o przewidywanej wysokości ich przydziału, co do której dana izba lub organizacja ma możność wypowiedzenia się na podstawie rozporządzalnej przez nią części kontyngentu.

Ożywienie w branży wełnianej

W dniach ostatnich nastąpiło na rynku gotowych tkanin wełnianych znaczne ożywienie. Największym stosunkowo popytem cieszyły się wszelkiego rodzaju artykuły **wełniane wiosenno-letnie** w pierwszym rzędzie **materiały** na palta **zarówno damskie jak i męskie.**

Ceny artykułów tych w porównaniu z cenami, jakie obowiązywały w sezonie zeszłorocznym nie uległy żadnym prawie zmianom, kształtując się na jednakowym prawie poziomie. Zmienione zostały jedynie warunki pokrycia. Kredyt udzielany jest obecnie znacznie ostrożniej.

Wypłacalność klienteli w omawianej branży kształtowała się w czasach ostatnich zupełnie pomyślnie, co tłumaczyć należy w pierwszym rzędzie tym, że w obliczu sezonu kupcy starają się wywiązać jaknajsolidniej ze wszystkich swoich zobowiązań, w przeciwnym bowiem razie naraziliby się na stratę dalszego kredytu.

Walne zgromadzenia spółek akcyjnych

„JULIUSZ JARISCH — SPADKOBIERCY" sp. akc., fabryka śrub w Łodzi, odbędzie walne zgromadzenie akcjonariuszy dnia 26-go kwietnia r. b. w Łodzi.

„LANA", sp. akc. w Zgierzu odbędzie zwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszy dnia 3-go kwietnia b. r. w Zgierzu.

„BANK HANDLOWY W WARSZAWIE, sp. akc." odbędzie walne zgromadzenie akcjonariuszy dnia 30-go b. m. w Warszawie.

Giełda pieniężna

Warszawa, 22 marca.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słabsza, przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 293.60, Bruksela 89.25, Londyn 26.34, Nowy Jork 5.30.25, Nowy Jork kabel 5.30.50, Paryż 16.12, Praga 18.50, Sztokholm 135.75, Zurych 121.65. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.27, kanadyjskie 5.26, floreny holenderskie 292.60, franki francuskie 15.82, szwajcarskie 121.15, belgi belgijskie 89, funty angielskie 26.25, palestyńskie 25.95, guldeny gdańskie 99.75, korony czeskie 15.80, duńskie 117, norweskie 131.70, szwedzkie 135.10, liry włoskie 21, marki fińskie 11.25, niemieckie 97, srebrne 105.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była utrzymana, przy obrotach ograniczonych. Notowano: Bank Polski 112.50, imienne 112, Cukier 35.50, Węgiel 30. Lilpopy 65.50, Modrzejów 14—14.50—14.25, Starachowice 37.75—38, Żyrardów 70.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była słabsza wobec realizacji, przy większych obrotach 4 i pół proc. wewnętrzną i 3 proc. niwestycyjną: Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. 83, seria 91.50, II em. 82.50, seria 90.50, 4 proc. dolarowa 41—40.25, 4 i pół proc. poż. wewnętrzna 65.50, 4 proc. konsolidacyjna 67—66.25—66.75, 5 proc. konwersyjna 70.50, drobne odcinki 71, 8 proc. obligacje budowlane B. G. K. I em. 93, 4 i pół proc. ziemskie 63.25—62.75, 8 proc. Przemysłu Polskiego funtowe 79, 5 proc. Warszawy z r. 1933 — 70.50—70.25—70.63, odcinki po 1.000 zł. 70.75—70.63, 6 proc. obligacje m. Warszawy VI em. — 75.

W obrotach prywatnych: 4 i pół proc. Warszawy 72.50, 5 proc. Warszawy stare 74.50 -75, 5 proc. Łodzi z r. 1933 — 63.50, 3 proc. państwowa renta ziemska odcinki po 1.000 zł. — 59.50—60—59.75, odcinki po 500 złotych —60.50—60, odcinki po 100 złotych — 70—69.50, Rudzki 10.50.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 41.75—41.25, poż. inwestycyjna I-sza emisja 83.75—83.25, poż. inwestycyjna II-ga em. 83.25—83.00, poż. konsolidacyjna grube 67.75—67.50, poż. konsolidacyjna drobne 66.75—66.50, Bank Polski 113.50—113.00. Tendencja mocniejsza.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI.

Na wczorajszym zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Łodzi notowano: żyto 20.50—20.75, mąki pszenne: 44.00—45.00, 40.00—41.00, 39.00—40.00, 33.00—34.00, 28.00—29.00, 25.00—26.50; mąki żytnie: 31.75—32.25, 29.25—29.75, 20.50—21.50; seradela 29.00—31.00, rzepak ozimy 54.50—56.00, siano luzem 11.00—12.00. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja na zboża chwiejna, na mąki — zniżkowa, na otręby i inne — spokojna.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 22 marca.

Nazwa papieru	Dziś	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokiem
3% Inw. I. em.	83.—	83.50	82.25	64.75
4½% Wewn	65.50	65.25	65.—	
5% Konwers.	71.—	71.—	68.25	55.50
Dolarówka	40.25	41.75	43.25	45.—
4½ L. Ziem.	62.75	63.25	62.75	52.—
5% L. Warsz. 1933	70.63	71.—	70.50	
5% L. Łódz. 1933			63.—	51.25
Bank Polski	112.50	112.—	111.50	99.50
Lilpop	65.50	65.—	62.—	14.10
Żyrardów	70.—	70.—	72.—	

NOTOWANIA BAWEŁNY

z dnia 21-go marca 1938 r.

NOWY JORK: Loco 8.73, kwiecień 8.63, maj 8.67, czerwiec 8.70, lipiec 8.74, sierpień 8.74, wrzesień 8.75, październik 8.77, listopad 8.77, grudzień 8.79, styczeń 8.80, luty 8.81, marzec 8.82.

NOWY ORLEAN: Loco 8.88, maj 8.79, lipiec 8.85, październik 8.91, grudzień 8.91, styczeń 8.93.

WASZYNGTON: Departament Handlu wydał ostatni raport w sprawie wyłuszczenia bawełny ze zbiorów 1837 r., według którego wyłuszczono 28.242.000 bel.

LIVERPOOL: Loco 5.07, marzec 4.90, kwiecień 4.90, maj 4.93, czerwiec 4.96, lipiec 5.00, sierpień 5.02, wrzesień 5.04, październik 5.06, listopad 5.07, grudzień 5.08, styczeń 5.10, luty 5.10, marzec 5.12.

Giza: Loco 7.41, marzec 6.85, maj 6.81, lipiec 6.86, wrzesień 6.86, październik 6.91, listopad 6.91, styczeń 6.92.

Egipska: Loco 8.36.

Upper: Loco 6.13, marzec 5.94, maj 5.98, lipiec 6.02, wrzesień 6.02, październik 6.05, listopad 6.05, styczeń 6.09.

BREMA: Loco 10.66, maj 10.17, lipiec 10.31, październik 10.59, grudzień 10.70, styczeń 10.74.

ALEKSANDRIA. Sakellaridis: Marzec 13.38, maj 13.53, lipiec 13.70, listopad 14.12.

Giza: Marzec 12.78, maj 12.80, lipiec 12.88, listopad 12.97.

Ashmouni: Kwiecień 10.62, . czerwiec 10.53, październik 10.61.

Nowa era w stosunkach polsko-litewskich

spotkała się z szczególnie żywym oddźwiękiem w kulturalnych i gospodarczych sferach Wilna.

Wilno, 22 marca.

Nawiązanie stosunków polsko-litewskich niewątpliwie odczuje najwięcej Wilno. Czynione są przygotowania do **uruchomienia przerwanej w 1918 komunikacji kolejowej.** Przez Landwarów i stację graniczną Zawiasy będziemy mieli **bezpośrednie połączenie z Kownem,** na szlaku którego znajduje się większe miasto litewskie **Koszedary.**

Przestrzeń koleją od Kowna do Wilna wynosi 65 klm.

Na granicy, mają w szybkim czasie powstać **Izby Celne po obydwu stronach granicy.**

Handlowy świat wileński gorączkowo szykuje się do nawiązania stosunków. Korzystając ze starych znajomości, jak również z posiadania krewnych po drugiej stronie kordonu, kupcy już dziś sondują możliwości handlowe, orjentując się, jakiego towaru brak na Litwie i jak będą się kalkulować Litwinom nasze polskie wyroby.

Gorączkowa praca w tym kierunku trwa również w Wileńskiej Izbie Przem.-Handlowej. **Łódzka manufaktura znajdzie bezwzględnie zbyt na Litwie.**

Produkty wileńskiego ośrodka przemysłowego w mniejszym stopniu znajdą zbyt, gdyż lnu i podobnych artykułów Litwa ma pod dostatkiem.

Litwa tworzyć będzie tak długo oczekiwane zaplecze, którego przez 20 lat Wilno było pozbawione.

Również Litwa skorzysta z wzajemnych stosunków,. jako etap tranzytowy dla wywozu naszego drzewa do Anglii i innych państw.

Znowu ruszą tartaki, które przez długie lata skazane były na wegetację, i wchłoną w siebie bezrobotny element wiejski i miejski.

Dużo osób z Wileńszczyzny ma krewnych po stronie litewskiej i wyczekuje z upragnieniem chwili, gdy wycieczki popularne umożliwią odwiedziny.

Wiele obywateli ożywionych jest nadzieją **odzyskania swych posiadłości i nieruchomości, uregulowania spraw spadkowych etc.**

Po obu stronach granicy polsko-litewskiej istnieje żywe pragnienie odrestaurowania starych węzłów handlowych i kulturalnych, którymi związane były Wilno i Kowno.

Trzecia runda międzynarodowego turnieju szachowego

Pirc i Regedziński prowadzą w tabeli

Wczoraj w lokalu Łódzkiego Towarzystwa zwolenników gry szachowej rozegrana została 3. runda międzynarodowego turnieju szachowego w Łodzi. Po dość ospałej grze w pierwszych 2 rundach, dzień wczorajszy minął w atmosferze ambitnej walki na wszystkich szachownicach. Lider turnieju, mistrz jugosłowiański Pirc w dalszym ciągu umocnił swoje stanowisko, zwyciężając po ostrej 5-godzinnej grze mistrzynię świata Wierę Menchik-Stevenson.

Pierwsze swe zwycięstwo w łódzkim turnieju święcił wczoraj arcymistrz dr Tartakower, który pokonał stawiającego zacięty opór mistrza niemieckiego, dr. Seitza. Partia Foltys — Petrow toczyła się przez dłuższy czas bez widocznej przewagi którejkolwiek ze stron, w końcu jednak inicjatywa przeszła w ręce czeskiego mistrza, który tuż przed kontrolą czasu zmusił przeciwnika do poddania się. Jest to już druga na tak krótkim dystansie porażka Petrowa, który przed turniejem uchodził nie bez uzasadnienia za jednego z głównych pretendentów do I. nagrody.

Partia P. Frydman — Stahlberg rozwijała się pod znakiem coraz wyraźniejszej przewagi polskiego mistrza, który zdobył w pewnym momencie piona. W bardzo ścieśnionej pozycji znalazł jednak mistrz szwedzki właściwe posunięcie i po zamianie hetmanów szanse Frydmana prysły jak bańka mydlana.

Spotkanie 2 rywali na gruncie łódzkim, olimpijczyka Regedzińskiego z benjaminkiem turnieju Gerstenfeldem, jak zwykle dostarczyło widzom wiele emocji. W otwarciu Regedziński dla uzyskania ataku poświęcił piona coraz bardziej naciskając na pozycję Gerstenfelda, który w końcu uległ.

Najdorf z Steinerem rozegrali b. rzadko obecnie w praktyce turniejowej spotykaną włoską partię. Przez dłuższy czas matador warszawski utrzymywał w swoich rękach inicjatywę, w końcu nie mogąc znaleźć właściwej drogi do wygranej, zgodził się na pokojowy wynik.

Partia Kolski — mgr Sulik została przerwana w pozycji b. skomplikowanej. Przy precyzyjnej grze mistrz łódzki powinien zwyciężyć.

W dogrywaniu niedokończonych partii z poprzednich rund Steiner po 2-godzinnej grze zgodził się na nierozegraną z Petrowem, partia zaś Regedziński — dr Seitz ponownie została przerwana z ledwo uchwytną przewagą Regedzińskiego.

Po 3 rundach na czoło tabeli wysunął się Pirc (Jugosławia), który ma 2 i pół punkt., dalej następują Regedziński (Łódź) — 2 (1) pkt., Steiner (Węgry), dr Tartakower (Polska) — po 2 pkt., Appel (Łódź), Eliskases (Austria), P. Frydman (Warszawa), Foltys (Czechosłowacja) i Najdorf (Warszawa) — po 1,5 pkt., Stahlberg (Szwecja), dr Seitz (Niemcy), po 1 (1) pkt., Petrow (Łotwa), mgr Sulik (Lwów) — po pół pkt., Kolski O (3) pkt. i Menchik - Stevenson — 0 pkt. (W nawiasach podajemy liczbę partii niedokończonych).

Z 8 spotkań rozegranych dotychczas między mistrzami polskimi i zagranicznymi, zakończyły się 3 zwycięstwami Polaków, reszta zaś spotkań — wynikiem nierozstrzygniętym.

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi poszukuje lokalu dla Komisji Poborowej na czas od dnia 1 maja do dnia 30 czerwca 1938 roku, przy czym poszukiwane pomieszczenie zgodnie z art. 19 § 53 ustawy z dnia 23 maja 1924 roku o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. nr 46, poz. 458), winno odpowiadać następującym wymogom, a mianowicie:

1. Znajdować się w śródmieściu, o ile możności na parterze.
2. Posiadać dwa wygodne wejścia o dobrych zamknięciach.
3. Być dostatecznie przestronne, przynajmniej pięcioizbowe, przy czym jedna sala winna posiadać rozmiary 6 m. na 4 m.
4. Być suche, jasne z dostatecznym oświetleniem słonecznym, ciche i odpowiednie do badań lekarskich oraz posiadać odpowiednie urządzenie ustępowe.
5. Nie znajdować się naprzeciw oficyny.

Właściciele pomieszczeń, odpowiadających powyższym wymogom, proszeni są o składanie szczegółowych ofert do biura Wydziału Gospodarczego przy ul. Zawadzkiej Nr 11 (III piętro, pokój nr 54) w terminie do dnia 30 marca 1938 roku. W ofertach należy podać dokładny adres lokalu, jego powierzchnię w metrach kwadratowych, położenie oraz ilość okien i wreszcie wysokość czynszu w stosunku miesięcznym.

Łódź, dnia 22 marca 1938 roku.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

Kronika radiowa

RADIOFONIZACJA POW. BRZEŻAŃSKIEGO.

W dniu Imienin Wodza Naczelnego Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza odbyła się w Brzeżanach w sali Sokoła akademia, zorganizowana przez miejscowe społeczeństwo wespół z Polskim Radiem i Komitetem Radiofonizacji Kraju. W czasie akademii wręczono 24 aparaty dla świetlic i domów ludowych powiatu brzeżańskiego, ofiarowane przez Polskie Radio i przemysł radiotechniczny.

Przebieg uroczystości transmitowany był za pomocą specjalnej aparatury dźwiękowej, zainstalowanej w sali Sokoła na cały rynek brzeżański, na którym zgromadziła się wielka ilość uczestników uroczystości imieninowych nie mogących pomieścić się w sali Sokoła.

ODZNACZENIA POLSKIEGO RADIA NA WYSTAWIE PARYSKIEJ.

Jak się dowiadujemy, za udział w Wystawie Światowej w Paryżu Polskie Radio otrzymało trzy odznaczenia. Dwa z tych odznaczeń, a mianowicie dyplom honorowy i złoty medal, przyznane zostały Polskiemu Radju przez międzynarodowe jury za stoisko w pawilonie polskim i występy Orkiestry Symf. Polskiego Radia, trzecie zaś — w formie specjalnego listu pochwalnego francuskiego ministerstwa poczt i telegrafów — za uświetnienie sali honorowej Pałacu Radiowego, który był oficjalnym pawilonem radiofonii francuskiej.

PIEŚNI CEZARA CUI NA FALACH ETERU.

W środę, dnia 23-go marca o godz. 19.20 usłyszymy ciekawą audycję, złożoną z pieśni kompozytora rosyjskiego Cezarego Cui, ucznia Moniuszki. Cui skomponował między innymi pieśni do słów Mickiewicza. Trzy z nich wypełnią program radiowego recitalu śpiewaka Aleksandra Karpeckiego.

ŻELAZOWA WOLA W NOWEJ SZACIE.

Smutne było stulecie cichej wsi pod Sochaczewem, nad rzeczką Utratą. Tu, w Żelazowej Woli, przed 128 laty przyszedł na świat genialny muzyk, Fryderyk Chopin. Dawna siedziba Skarbków zapadała w ruinę i porastała chwastem. Groziła jej zupełna zagłada.

Po odzyskaniu niepodległości pomyślała Ojczyzna Chopina o ratowaniu tej żywej relikwii narodu. Komitet Chopinowski rozwinął energiczną akcję i wykupił dawną posiadłość Chopina z rąk prywatnych, rozpoczynając dzieło odbudowy i uświetnienia. Dzięki temu dziś oglądamy dworek, w którym urodził się twórca Polonezów i Mazurków. Wokół domu rodziny Chopinów biegnie wielki ogród-pomnik, w stylu, o który toczą się obecnie namiętne spory; jedni uważają, że ogród odbudowano z najwyższym nowoczesnym wyrazem pietyzmu dla geniusza, inni boleją nad spaczeniem charakteru wsi mazowieckiej — kolebki słyszanych przez małego Frycka mazurków, oberków i kujawiaków.

Ciekawy ten spór oświetli dyskusja mikrofonowa Tymona Terleckiego i Witolda Hulewicza, przedstawiająca dwa skrajnie przeciwne poglądy na sposób odbudowy Żelazowej Woli. Aby móc wyrobić sobie o tym własne zdanie radiosłuchacze, po wysłuchaniu dialogu dyskusyjnego w środę, 23-go marca o godz. 19.35 powinni, o ile możności zwiedzić Żelazową Wolę w nowej szacie. Dialog nadany będzie na całą Polskę.

PRZETARG.

Ubezpieczalnia Społeczna w Łodzi ogłasza przetarg na budowę domku mieszkalnego i parkanu murowanego na posesji przy ul. Łagiewnickiej Nr 34-36 w Łodzi.

Przedmiary przetargowe otrzymać można od dnia 26 marca 1938 r. w godzinach od 9 do 14 w Wydziale Administracyjno - Gospodarczym Ubezpieczalni, ul. Wólczańska 225 w Łodzi, gdzie również obejrzeć można rysunki, warunki ogólne i warunki techniczne.

Opłata za komplet przedmiarów przetargowych wynosi złotych pięć.

Wadium należy złożyć w przeddzień otwarcia rozprawy przetargowej w kasie Ubezpieczalni, ul. Wólczańska 225 w Łodzi w kwocie złotych 800.—.

Oferty przetargowe w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na budowę domku mieszkalnego" z dołączeniem dowodu złożenia wadium oraz odpisu świadectwa przemysłowego należy złożyć w Wydziale Administracyjno-Gospodarczym Ubezpieczalni do dnia 7 kwietnia 1938 r., godziny 12-ej.

Rozprawa przetargowa rozpocznie się w dniu 7 kwietnia 1938 r. o godz. 13-ej.

Ubezpieczalnia zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, podziału zamówienia między kilku oferentów, powierzenia tylko części robót oraz unieważnienia całego przetargu.

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA W ŁODZI.

FRANCUSKI JĘZYK

najnowsza skrócona metoda nauczania, gramatyka, literatura, konwersacja.

AKCENT PARYSKI

tel. 233-11.

Patricia Ellis Warner Bros.

Jeśli piękność

jest pierwszym darem, jaki ofiaruje nam natura, to również i piękność jest pierwszą, która nam zostaje odebrana. Pani, która pragnie zachować ten wspaniały dar, nie powinna zapominać, że piękność, by nie więdnąć, wymaga starannej i celowej pielęgnacji.

Dwa kremy **Pond's** są niezbędne dla zachowania młodzieńczego wyglądu i piękności. Lekki masaż **Pond's Cold Cream'em** (specjalnie zalecany przed udaniem się na spoczynek) dokładnie oczyszcza pory skóry z wszelkich nieczystości.

Pond's Vanishing Cream wcierany kilka razy dziennie w małych ilościach, ochrania skórę, czyniąc ją delikatną i aksamitnie miękką.

Pond's Vanishing Cream stanowi też doskonały podkład pod puder **Pond's. Puder Pond's** w 5 odcieniach: **Rachel 1 i 2, Naturelle, Peche i Brunette** jest niezwykle cienki, subtelnie perfumowany i doskonale przylega do twarzy.

Próbki obydwóch kremów i pięciu odcieni pudru otrzymać można po nadesłaniu znaczka pocztowego za 15 groszy na koszty przesyłki przez
D./H. WŁADYSŁAW GLAZER Warszawa, Al. Jerozolimska 41.

Nazwisko

Adres 827

NA SEZON WIOSENNO-LETNI

polecamy **najnowsze materiały wełniane** damskie i męskie oraz podszewki po bardzo przystępnych cenach
Łódź, PRZEJAZD 36. tel. 269-17.

Sygnatura Km. Nr 211/37 i 60/38/XVI.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru 16-go, Stanisław Stopczyński, mający kancelarię w m. Łodzi, przy ul. 11 Listopada Nr 51, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 11 maja 1938 r. od godziny 10 rano, w sali posiedzeń Nr IV Sądu Grodzkiego w Łodzi, odbędą się sprzedaże w drodze przetargu publicznego dwuch nieruchomości łódzkich, a mianowicie:

1) położonej w m. Łodzi, przy ul. Zgierskiej Nr pol. 77, róg ulicy Stefana Nr 1, niehipotekowanej, należącej do Leona Biernackiego, składającej się z placu o powierzchni 2607 łokci kw., budynków mieszkalnych i gospodarczych.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 19,682.—, cena zaś wywołania wynosi zł. 14,761 gr. 50.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 1,968 gr. 20.

2) położonej w m. Łodzi, przy ul. Wólczańskiej Nr. pol. 125, hip. Nr 834, rep. hip. Nr 2103, należącej do Henryka Bertschingera, Ernesta Bertschingera, Edwina Bertschingera i Fredy vel Fridy Mahlo, składającej się z placu o powierzchni 1911,8 mtr. kw., budynków murowanych fabrycznych częściowo z maszynami, budynku gospodarczego i budynku mieszkalnego.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 97,500, cena zaś wywołania wynosi 73,125.—

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 9,750.—

Powyższe nieruchomości w zastawie nie znajdują się, każda z nich zostanie sprzedana w całości.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwuch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Łodzi, Oddział Egzekucyjny, ul. Trębacka Nr 18, sala Nr 7.

Dnia 12 marca 1938 r.

Komornik:
(—) St. Stopczyński.

Dr. Różaner

POWRÓCIŁ

Specjalista chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych

Narutowicza 9, tel. 128-98.

Przyjmuje od 9—1 i od 5—9 w.

DR. MED.

Dr. HELLER

SPEC. CHORÓB SKÓRNYCH, WENERYCZNYCH I MOCZOPŁCIOWYCH,

Traugutta 8, tel. 179-89

przyjmuje od 8—11 i od 4—8
w niedziele i święta 10—1.

GABINET KOSMETYKI LECZNICZEJ I TOALETOWEJ.

Z. SZWALBE

dyplom Uniwersytecki
MONIUSZKI 1, tel. 127-99.

Usuwanie wszelkich defektów cery, usuwanie bezpowrotnie i bez śladów szpecących włosów.

Przyjmuje 10—2 i 4—8 wiecz.

DR. MED.

Niewiażski

Specj. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych.

Andrzeja 5, tel. 159-40

Przyjm. od 8—11 rano i od 5—9.
w niedziele i święta 9—12.

Sygnatura: IV Km 495/37

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi IV-go rewiru Stefan Zajkowski mający kancelarię w Łodzi, ul. Narutowicza Nr 35, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 30 marca 1938 r. o godz. 11 w Łodzi, przy ul. Narutowicza Nr 49 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, składających się z obrazu, maszyny do pisania, szafy trzydrzwiowej, toalety, 2 szafek nocnych, 3 obrazków, szafy jednodrzwiowej, 2 dywanów, tapczana, stolika okrągłego, 4 krzeseł i firanek z ramami na rzecz Kasy Emeryt. Poż. Prac. Elektr. Łódzkiej, oszacowanych na łączną sumę zł. 640.—.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 8 marca 1938 r.

Komornik:
(—) Stefan Zajkowski.

Do akt Nr Km 510/38.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 6-go Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi, Dowborczyków 26, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 5 kwietnia 1938 r., o godz. 11—13 w Łodzi, urzy ul. Piotrkowskiej 6, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, oszacowanych na łączną sumę zł. 1525.— a mianowicie: 70 płaszczy damskich, jedwabnych, 39 płaszczy damskich płóciennych, maszyna do pisania, 15 plecaków, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 18 marca 1938 r.

Komornik:
(—) Stefan Górski

Sprawa F. „Gentleman" p-ko F. „Gumosport".

SALON KRAWIECKI
H. MILNER
PIOTRKOWSKA 67, TEL. 219-95

---

12 URZĄD SKARBOWY W ŁODZI
N. IV. A/69/28/R/38

Łódź, dnia 21 marca 1938 r.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25. 6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 62 poz. 580) podaje się do ogólnej wiadomości, że celem uregulowania należności Skarbu Państwa i obcych wierzycieli odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

w dniu 29 marca 1938 r.

ul. Piotrkowska Nr 214 — warsztaty tkackie 21 szt. zł. 2,300.— I termin
ul. Piotrkowska Nr 218 — przędza baweln. 30 paczek zł. 760.— II termin
ul. Kilińskiego Nr 88 — koronki tasiem. 14,000 mtr. zł. 700.— II termin
ul. Kilińskiego Nr 88 — przędza baweln. 1661 i pół kg. zł. 2170.— II termin i towar wigon. 20 szt. zł. 750.— I termin
ul. Główna Nr 9 — obuwie damskie 107 par zł. 850.55 I termin
ul. Główna Nr 23 — meble i radioaparat 59 szt. zł. 680.— I termin
ul. Piotrkowska Nr 192 — meble, maszyna do pisania i radioaparat 5 szt. zł. 875.— II termin
ul. Piotrkowska Nr 220 — materiał damski jedwabny 20 szt. zł. 2000.— I ter.
ul. Wólczańska Nr 51 — meble 9 szt. zł. 510.— I termin
ul. Piotrkowska Nr 275 — meble nowe 5 szt. zł. 685.— I termin
ul. Główna Nr 5 — meble i kasa „National" 16 szt. zł. 1260.— I termin
ul. Dąbrowska Nr 56 — cegła palona 12,000 szt. zł. 850.— II termin
ul. Kraszewskiego 26 — meble, konie, wozy i balony do wody sodowej 17 szt. zł. 575.— II termin

Zajęte ruchomości można oglądać w dniu licytacji w godzinach od 10-ej—16-ej w lokalach jak wyżej

za Naczelnika Urzędu
Bol. Walczak
Kierownik Działu Egzek.

DR. MED.

JAN POLAK

CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALERGICZNE

ul. Nawrot 7

TEL. 164 21
godz. przyjęć 5—7.

DR. MED.

AL. KOPCIOWSKI

Piotrkowska 8

przyjmuje od godz. 1.30—2.30 i od godz. 7—8.
Telefon 232-55.

Lokale

ZŁ. 140 KWARTALNIE 2 pokoje z kuchnią i wygodami.

ZŁ. 232 KWARTALNIE 3 pokoje z kuchnią.

4—5—6-cio **POKOJE** umeblowane (garsoniery), od zł. 20, „Zenit", Piotrkowska 82, tel. 260-25.

4 POKOJE kuchnia i hall w nowym domu z centralnym ogrzewaniem vis a vis Pl. Dąbrowskiego Narutowicza 53. Informacje tel. 162-19.

2-POKOJOWE mieszkanie z wszelkimi wygodami poszukuje wypłacalne bezdzietne małżeństwo w centrum miasta nie wyżej 2 piętra. Zgłoszenia sub „Komfort" do Administracji pisma.

POKÓJ, winda, centralne, telefon, dla pojedyńczego kulturalnego pana do wynajęcia od zaraz. Piotrkowska 56, m. 7.

UMEBLOWANY frontowy słoneczny pokój do wynajęcia w nowoczesnym domu. Wejście niekrepujące. Telefon 122-11.

2 POKOJE Z KUCHNIĄ z wygodami, słoneczne, na II piętrze, natychmiast do wynajęcia, Andrzeja 1.

4—5-POKOJOWE mieszkanie z kuchnią, frontowe, z wszelkimi wygodami w centrum miasta poszukiwane. Oferty sub „Słoneczne" do „Republiki".

POKÓJ umeblowany z wszelkimi wygodami (centralne ogrzewanie) w eleganckim domu przy inteligentnej rodzinie dla jednej osoby do wynajęcia. Oglądać można do godz. 4 po południu, Al. Kościuszki 57, m. 18.

POKÓJ umeblowany w nowym domu centralne ogrzewanie, wszelkie wygody, do wynajęcia, Żeromskiego 61, m. 27, 10—3.

5-POKOJOWE mieszkanie, wszelkie wygody, słoneczne, w czystym domu, do wynajęcia 1 lipca. Przejazd 19 (Kilińskiego 93).

Posady

POTRZEBNA manicurzystka natychmiast. Zakład fryzjerski, Łódź, ul. Narutowicza 55.

KONCESJON. BIURO elektrotechniczne poszukuje akwizytora, mającego znajomości wśród klientów. Oferty C. L.

SPRZEDAWCZYNI zdolna z grunt. znajomością niemieckiego poszukiwana. Adres w Adm. „Republiki".

WYCHOWAWCZYNI do 3-letniej dziewczynki demi-place poszukiwana. Zgłoszenia z referencjami godz. 2—4 po poł. Żeromskiego 29, m. 28.

POTRZEBNA uczenica do salonu mód. Zgłaszać się od 9.30—10.30 rano, Piotrkowska 69, m. 18.

SAMODZIELNA pierwszorzędna siła i podręczna do szycia potrzebna, Sienkiewicza 31, m. 22, 11—2 i 5—7.

AKWIZYTOR ogłoszeniowy do czasopisma poważnej organizacji społecznej poszukiwany. Referencje lub gwarancje wymagane. Oferty sub „40 proc."

POMOCNIK (-NICA) buchaltera poszukiwany. W sobotę biuro nieczynne. Szczegółowe oferty z referencjami sub „Izraelita".

PRZYJMĘ posadę kierownika składu konsygn. lub magazyniera. Refer. pierwszorzędne, złożę ewent. kaucję. Oferty sub: „Samodzielny".

POSZUKIWANY trawiacz do cynkografii. Oferty sub: „O. R." do Administracji.

Kupno i sprzedaż

DO SPRZEDANIA 2 zespoły przędzalni, wilk szarpacz, maszyny wykończalnicze, szpulmaszyny, informacji udziela J. Sternfeld, Tomaszów - Maz., Św. Antoniego 5.

DO SPRZEDANIA plac zalesiony 930 m², przy samej autostradzie Tuszyńskiej, przystanek Poddębie. Cena zł. 2,75 m². Wiadomość tel. 235-19.

DO SPRZEDANIA plac na III Marysinie z ogrodem ogrodzonym 1400 mtr. kw. powierzchni. Wiadomość St. Kulik, Ogrodowa 24, sień 5.

Nauka i wychowanie

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłomaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna. Południowa 20. m. 20, I-sza lewa of. parter.

Rozmaite

POSZUKUJĘ swatki, mającej dostęp do inteligentnych domów. Oferty sub D. S.

ZAGINAŁ czarny ratlerek, Wabi się „Morus". Wiadomość, Gdańska 67. Herszkowicz.

ELŻBIETA RADECKA, ul. Borsucza 2, zgubiła kwit lombardowy Nr 251843, wyd. przez Warszawskie T-wo Pożyczkowe.

ZAGINAŁ kwit kaucyjny wyd. przez Elektrownię Łódzką dn. 21. 8. 35 r. na 5 sztuk obligacji pożyczki narodowej po zł. 100.— L. Karbowicza.

ZGUBIŁEM kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej Nr 147376 z dn. 4. 9. 37. na zł. 10.—. F. Kalina, Ruda Pabianicka, Wojenna 5-7

ZAGINAŁ weksel na zł. 40.— pł. 19. 6. 38 r. wystawca M. Kon na zlecenie M. Floma. Niniejszy weksel unieważniam, Lewa — Kielma Nr 1.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. × 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika" Sp. z ogr. odp. Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 6.